

Starokatolický lekcionář

STAROKATOLICKÝ LEKCIONÁŘ

pro neděle, slavnosti, svátky, památky
a další příležitosti

BUĎ POŽEHNÁN,
PANE, BOŽE VŠEHO STVOŘENÍ,
JENŽ JSI NÁS POVOLAL ZE TMY
DO SVÉHO PODIVUHODNÉHO SVĚTLA.
OTEVÍREJ NAŠE OČI,
ABYCHOM VIDĚLI TVOU PŘÍTOMNOST,
OTEVÍREJ NAŠE UŠI,
ABYCHOM SLYŠELI TVŮJ HLAS,
OTEVÍREJ NAŠE SRDCE,
ABYCHOM BYLI PROMĚŇOVÁNI
TVOU LÁSKOU,
BOŽE, OTČE I SYNU I DUCHU SVATÝ. AMEN.

HOSPODINE, ŽEHNEJ NÁM,
KDYŽ HLÁSÁME EVANGELIUM,
JAK JE ZAPSÁNO V TÉTO KNIZE,
ABYCHOM SPOLU S TĚMI,
KTEŘÍ TVÉMU SLOVU NASLOUCHAJÍ,
DOSÁHLI VĚČNÉHO ŽIVOTA.
SKRZE KRISTA,
NAŠEHO PÁNA. AMEN.

SLOVO BISKUPA

Milí přátelé, sestry a bratři,

pro první Ježíšovy učedníky byly základními prvky společenství četba hebrejské Bible, apoštolských listů, kázání a vyučování, zpěv žalmů, společná modlitba a lámání chleba čili slavení eucharistie, když „*vytrvale poslouchali učení apoštolů, byli spolu, lámali chléb a modlili se*“. (Sk 2,42)

První křesťané navazovali na praxi svého Učitele, pro nějž bylo Boží slovo klíčové v jeho veřejné službě – často citoval z Tóry či jiných autoritativních spisů židovské náboženské tradice (srov. Mt 4.–5. kap.; Mt 12,40; Mt 21,42; Mt 22,37–39; L 4,18–19 a další), účastnil se rovněž sobotních bohoslužeb v synagogách, kde měla četba Písma a jeho výklad ústřední místo (srov. Mt 4,23; Mt 9,35; Mk 1,21–22; L 4,16–17; J 6,59), navštěvoval chrám (srov. L 2,46–47), který nazval domem modlitby (srov. Mt 21,13), pronášel požehnání (srov. Mt 26,26) či zpíval žalm (srov. Mt 26,30; Mk 14,26).

Od těch časů až do dnešních dnů mají věřící v Krista Písmo svaté čili Bibli v úctě a neexistuje prakticky žádné setkání církve, při kterém by nezazněl úryvek z Písma, zpěv žalmu či jiného biblického kantika – číst, rozjímat a modlit se slovy Písma a nad Písmem je základním a nepostradatelným prvkem křesťanské liturgie.

Když slavíme eucharistii, liturgii hodin nebo se scházíme k jiné společné modlitbě, prakticky denně se přesvědčujeme, že Písmo není sbírkou starých a zaprášených textů, ale je pro nás zapsaným živým svědectvím zjevujícího se Slova, jež nás provází na naší životní cestě a podporuje a posiluje naši radost z víry. Je to Bible, která nás nejen učí a povzbuzuje, ale především skrze interakci Ducha svatého a čtenáře, či posluchače, se zcela konkrétně stává Božím slovem, které niterně promlouvá k našemu srdci – do nejhlubších vrstev naší víry, rozumu i emocí. Když jsme dovolili Duchu Božímu, aby k nám v Písmu promlouval, mohli jsme osobně prožít, co znamená žalmistovo zvolání: „*Světlem pro mé nohy je tvé slovo, osvěcuje moji stezku.*“ (Ž 119,105) Zkušenost víry nám říká, že ať už jsme v čase radosti, hledání nebo zkoušek, Boží slovo nám vždy nabízí naději pro dobrý život.

Bible je více než jen text, zapsaný lidmi před tisíci lety, jak věříme, z Božího vnuknutí, neboť „*veškeré Písmo pochází z Božího Ducha a je dobré k učení, k usvědčování, k nápravě, k výchově ve spravedlnosti, aby Boží*

člověk byl náležitě připraven ke každému dobrému činu“. (2Tm 3,16–17) Biblické příběhy, prorocství či poezie jsou proto živé a aktuální i dnes, jelikož pocházejí z „Božího Ducha“ a jsou zde pro „Božího člověka“. Jsme-li otevření, můžeme zakoušet, jak k nám Bůh mluví právě nyní, v naší současnosti, a ve svém srdci slyšet často tichý, klidný hlas, který však promlouvá radikálně do našich životů, neboť „*Slovo Boží je živé, mocné a ostřejší než jakýkoli dvousečný meč; proniká až na rozhraní duše a ducha, kostí a morku, a rozsuzuje touhy i myšlenky srdce.*“ (Žd 4,12) Když se otevíráme Božímu slovu, necháváme Boha jednat v našem nitru a proměňovat nás v hloubce nás samých. A právě *metanoia*, vnitřní obrácení a změna smýšlení, je jedním z ústředních motivů života křesťana.

Jako Kristovi učedníci máme nejen naslouchat Božímu slovu, ale také jej uvádět ve skutek, jak píše autor Jakubova listu: „*Podle slova však také jednejte, nebudte jen posluchači – to byste klamali sami sebe!*“ (Jk 1,22) Naslouchání je prvním krokem, ale skutečná síla Božího slova se projeví až tehdy, když se rozhodneme podle něj žít. Každý z nás má vlastní poslání, ale máme i poslání společné, totiž abychom se stali Kristovými svědky v tomto světě (srov. J 13,35; Sk 1,8). Když žijeme podle Božího slova, stáváme se nástroji v Boží službě a přinášíme světlo tam, kde je tma, a naději tam, kde vládne beznaděj (srov. sv. František z Assisi, modlitba *Učiň mne, Pane, nástrojem*).

„*Víra je tedy ze slyšení zprávy a tou zprávou je slovo Kristovo,*“ píše svatý apoštol Pavel křesťanům do Říma. (Ř 10,17 B21) Víra je „ze slyšení“, nepřichází sama od sebe, proto se potřebujeme neustále otvírat Bohu a naslouchat mu, abychom v sobě živili plamen víry. Když nasloucháme Božímu hlasu skrze Písmo, roste naše víra a my jsme schopni lépe rozumět Božím záměrům v našich životech. Je to proces, který nás vede na hlubinu. Čím více času strávíme s Božím slovem, tím více zakoušíme jeho moc a přítomnost ve svém každodenním životě, a platí to i naopak.

Slyšení Božího slova upřímným učedníkem nazaretského Mistra nevyjde nikdy naprázdno, neboť počáteční, zdánlivě pasivní naslouchání dává Bohu prostor, aby v nás konal On sám, vždyť přece Bůh říká: „*Tak tomu bude s mým slovem, které vychází z mých úst: nenavrátí se ke mně s prázdnou, nýbrž vykoná, co chci, vykoná zdárně, k čemu jsem je poslal.*“ (Iz 55,11) Boží slovo má vždy moc něco změnit. Když je vyřčeno, nese s sebou sílu proměňovat naše životy i životy lidí kolem nás. A každý, kdo naslouchá, je povolán, aby toto slovo nejen přijal, ale rovněž sdílel s ostatními, čímž se stáváme svědky Božího slova nejen ve slovech, ale také ve skutcích.

Náš Mistr a Pán nám připomíná, že „*ne jenom chlebem bude člověk živ, ale každým slovem, které vychází z Božích úst*“ (Mt 4,4), a tak je zřejmé,

že Boží slovo je pro nás křesťany, spolu se svátostmi, duchovním pokrmem, který potřebujeme, abychom mohli růst ve víře. Stejně jako naše tělo potřebuje stravu, aby nestrádalo, naše duše potřebuje Boží slovo, které sytí duši, dává sílu a moudrost a obnovuje naději. (Srov. Ř 15,4; Ž 19,8) Konečně bez Božího slova, jeho hlásání a aktualizace v kázání ve společenství církve se stěží můžeme dobrat k tomu, abychom přijali křest, jenž předpokládá víru, která je „ze slyšení“, a abychom se s vírou přibližovali vrcholu slavení putující církve v tajemství eucharistie. Boží slovo a eucharistie tak stojí v církvi v těsné blízkosti a nelze o nich uvažovat odděleně, neboť Kristus je nejen tajemně přítomen v eucharistii ve svém Těle a Krvi, nýbrž i v Božím slově, a tak i četba Písma, ve které je přítomen Kristus, znamená, že podobně jako v eucharistii je Slovo s námi a pro nás i v hlásání evangelia (srov. J 1,14).

S rozvojem křesťanského slavení se v průběhu dějin postupně objevovala snaha vybírat ke čtení při bohoslužbě příslušné části Písma a vytvořit vhodné liturgické knihy, které by sloužily k předčítání z Písma nebo k přednesu žalmů a kantik. Díky tomu se nám dochovaly různé středověké evangelistáře, epistoláře, plenáře, graduály nebo lekcionáře, které byly připraveny právě pro tento účel.

Po 2. vatikánském koncilu (1962–1965) došlo v římskokatolické církvi k významné reformě v oblasti čtení biblických textů v liturgii, s důrazem na „*bohatěji prostřený stůl Božího slova*“ (*Sacrosanctum Concilium* 51), a ruku v ruce s tím byly reformovány liturgické knihy i rozvrh čtení biblických textů při bohoslužbě. Vydání nového *Ordo lectionum missae* (1969) římského obřadu podnítilo teology i v dalších církvích ekumeny, zejména anglikány, luterány, metodisty či reformované v Severní Americe, k revizi lekcionářů svých církví, a tak byly postupně publikovány kolektivně v ekumeně zpracované *The Common Lectionary* (1983) a po připomínkách později *The Revised Common Lectionary* (1992). A právě z *The Revised Common Lectionary* vychází náš nový *Starokatolický lekcionář*, který máte nyní v ruce. Není jeho přesnou kopií, neboť v tradici místní církve se v minulosti prosadila na některých místech liturgického roku jiná čtení, a náš sanktorál je bohatší než sanktorál církví odkazujících na reformaci, ale základ tohoto lekcionáře je zřejmý.

Důvod přijetí revidovaného lekcionáře coby rozvrhu liturgického čtení Písma je celkem prostý – tento lekcionář nabízí širší výběr Božího slova, které uslyšíme v neděli při bohoslužbě, a nadto je zde praktická věc společenství církve, neboť ve stejnou neděli se budou číst stejná čtení u anglikánů, metodistů nebo starokatolíků, což samo o sobě posiluje vzájemné vztahy a sounáležitost křesťanů – sdílíme stejnou Bibli a můžeme ji spolu

i číst. Ekumenický lekcionář tak vznikl z potřeb různých křesťanských tradic najít společný základ pro bohoslužebná čtení, která by usnadnila ekumenický dialog a spolupráci. Používání společného lekcionáře umožňuje církvím různých denominací slavit bohoslužby na základě stejných biblických textů, což posiluje vzájemné porozumění a jednotu mezi křesťany a buduje jednotu Církve Kristovy.

Nemohu zde nevzpomenout kanadského anglikánského kněze a znalce dějin liturgie *David R. Holetona* (1948–2023), který se během svého mnohaletého akademického působení v Praze stal duchovním starokatolické církve, vyučoval naše bohoslovce, a svou teologickou erudici tak zprostředkoval jedné generaci starokatolických duchovních. Právě David R. Holetón patřil do skupiny teologů, kteří *The Revised Common Lectionary* připravovali a přirozeně byl jeho zastáncem a propagátorem.

Tento lekcionář může být vedle Bible praktickým průvodcem na naší cestě víry a nadto spoluutvářet skutečné společenství Ježíšových učedníků, neboť v jednu samou chvíli čtou a slyší ta stejná slova miliony křesťanů. Každý text pro neděli či svátek, který zde najdete, byl pečlivě vybrán, aby nás spolehlivě vedl do větších hlubin víry.

Autor listu Koloským píše: „*Nechť ve vás přebývá slovo Kristovo v celém svém bohatství: se vší moudrostí se navzájem učte a napomínejte a s vděčností v srdci oslavujte Boha žalmi, chválami a zpěvem, jak vám dává Duch. Všechno, cokoli mluvíte nebo děláte, čiňte ve jménu Pána Ježíše a skrze něho děkujte Bohu Otci.*“ (Ko 3,16–17) A to je i moje přání pro nás všechny, kteří tvoříme Církev. Ať se Boží slovo stává nedílnou součástí našeho každodenního života. Ať přebývá v našich srdcích, povzbuzuje nás v těžkých chvílích, inspiruje k dobrým skutkům a posiluje naši víru, protože každé biblické slovo, každá kapitola či příběh mají moc proměnit naše životy, pokud Bohu dovolíme skrze Písmo promlouvat do našich srdcí.

Má vděčnost patří těm, kteří se mnou na tomto lekcionáři v posledních letech pracovali, a sice presbyterce Darině Bártové, která se podílela na technické přípravě sazby, a knězi Petru Janu Vinšovi, jenž zpracoval větší část introitů, veršů před evangeliem a tractů a konečně jáhnu Jakubu Smrčkovi, který připravil verše k přijímání. Všichni mi byli v přípravě knihy nepostradatelnými pomocníky.

Mé díky patří rovněž České biblické společnosti, která poskytla církvi licenci k použití Českého ekumenického překladu, a České biskupské konferenci, která poskytla licenci k použití překladu žalmů a kantik.

Milí přátelé, sestry a bratři, mám radost, že dnes mohu tento lekcionář předat církvi, aby ve všech našich farnostech a společenstvích sloužil jako základní rozvrh čtení Písma při slavení eucharistie, bohoslužbách slova,

liturgii hodin či jiných modlitebních setkáních a my se mohli stále přesvědčovat spolu s žalmistou, že „*světlem pro mé nohy je tvé slovo, osvěcuje moji stezku*“. (Ž 119,105) A pokud snad někde narazíte na chybu či nepřesnost, poznáte z toho, že ač je tento lekcionář dílem rozsáhlým a plným Božího slova, pořád je i tak jen dílem lidským.

S důvěrou v Boží milost a sílu Jeho slova si přeji, a za to se modlím, aby pro nás Boží slovo bylo zdrojem duchovní síly a povzbuzení na naší společné cestě víry.

✠ Pavel Benedikt Stránský
biskup

V Praze 2. února 2025,
v den svátku Uvedení Páně do chrámu

LITURGICKÝ ROK A LITURGICKÝ KALENDÁŘ VE STAROKATOLICKÉ CÍRKVI

I. Liturgické dny

1. Podle tradice staré církve se koná slavení liturgie každý den v roce, přičemž vyniká slavení velikonočního tajemství v neděli – den Páně.
2. Nedělní liturgie se má proto ve farnosti konat vždy ve stanovenou dobu na obvyklém místě, a to primárně slavením eucharistie, kterému předsedá farář nebo jiný presbyter (kněz).
3. Není-li výjimečně slavení nedělní eucharistie možné, pak se koná liturgie hodin nebo bohoslužba slova, které předsedá jáhen, akolyta, pastorační asistent nebo jiný z věřících, který k tomu byl farářem nebo biskupem pověřen.
4. Pokud se v kostele či kapli uchovává eucharistie, je možné slavit bohoslužbu slova s přijímáním eucharistie.
5. Podle tradice je možné slavit eucharistii každý den liturgického roku, s výjimkou Velkého pátku, kdy se konají vlastní velkopáteční obřady, a Bílé soboty, kdy se z veřejné liturgie může konat liturgie hodin.
6. Ke slavení liturgie církve patří také liturgie hodin (denní modlitba církve, breviář). Je prospěšné, pokud se farnost může alespoň čas od času shromáždit vedle slavení eucharistie také ke společné modlitbě některé části liturgie hodin.
7. Liturgický den je vymezen běžným občanským dnem, avšak slavení neděle a slavností začíná podle starobylé tradice již večer předchozího dne. Při tomto večerním slavení se použijí příslušné liturgické texty nadcházející neděle nebo slavnosti, a má-li slavnost své liturgické texty pro vigilií nebo noční bohoslužbu, použijí se tyto. Je tedy možné slavit nedělní bohoslužbu již v sobotu večer za použití příslušných liturgických textů neděle a stejně je tomu u slavností.
8. Neděle má přednost před jinými slavnostmi, svátky a památkami, s výjimkou slavností a svátků Páně, proto se použijí vždy, až na dovolené výjimky, příslušné liturgické texty dané neděle.
9. Zároveň platí tato pravidla:
 - a) neděle v oktávu Narození Páně se slaví jako svátek Svaté Rodiny – Ježíše, Marie a Josefa, pokud nepřípadne na svátek sv. Štěpána,

jáhna a prvomučedníka (26. prosince); v takovém případě se svátek Svaté Rodiny – Ježíše, Marie a Josefa, slaví 30. prosince a 26. prosince se slaví svátek sv. Štěpána,

- b) pokud vychází neděle na 31. prosince nebo 1. ledna, je možné použít liturgické texty pro poslední, respektive první den občanského roku, pokud je to s ohledem na pastorační situaci vhodné,
- c) neděle po 6. lednu se slaví jako svátek Křtu Páně a zpravidla ukončuje dobu vánoční a následující týden je 1. týden po Epifanii,
- d) případně-li slavnost Zjevení Páně – Epifanie (6. ledna) na všední den, je možné slavnost přeložit na neděli mezi 2. až 8. lednem; pokud se slavnost Zjevení Páně slaví v neděli 7. nebo 8. ledna, ukončuje dobu vánoční a svátek Křtu Páně se přeloží na následující pondělí 1. týdne po Epifanii,
- e) vychází-li svátek Uvedení Páně do chrámu (2. února) na všední den, je možné jej slavit v neděli po 2. únoru,
- f) vychází-li slavnost Zvěstování Páně (25. března) na některý den Svatého týdne, přeloží se až na pondělí po 2. neděli velikonoční,
- g) slavnost Nanebevstoupení Páně je možné přeložit na místo 7. neděle velikonoční,
- h) neděle po slavnosti Seslání Ducha svatého – Letnicích, je slavností Nejsvětější Trojice,
- i) Den díky za eucharistii (Těla a Krve Páně) je možné přeložit na neděli po slavnosti Nejsvětější Trojice,
- j) vychází-li Proměnění Páně (6. srpna) na všední den, je možné ho slavit v neděli po 6. srpnu,
- k) slavnost sv. Vavřince, jáhna a patrona katedrály (10. srpna) se v katedrále slaví v neděli, pokud na ni připadá; pokud oslava připadá na všední den, je v katedrále možné slavnost slavit v předcházející nebo následující sobotu nebo neděli; v ostatních kostelech a kaplích se slaví ve všední den jako svátek a pokud připadá na neděli, má přednost slavení dané neděle,
- l) vychází-li Povýšení svatého Kříže (14. září) na všední den, je možné ho slavit v neděli po 14. září,
- m) Den díkůvzdání za úrodu je možné slavit v 1. nebo 2. neděli v říjnu,
- n) Památka zesnulých (2. listopadu) se připomíná v neděli, pokud na ni připadá; pokud vychází na všední den, je možné ji přeložit na nejbližší neděli,
- o) poslední neděle během roku je Neděle opětného příchodu Páně (Krista Krále).

10. Během liturgického roku si církev vedle velikonočního tajemství připomíná dílo a život Ježíše Krista, jeho matky Panny Marie a také svátky a památky mučedníků a dalších světců a svědků víry.
11. Slavnosti a svátky se slaví podle pravidel uvedených zde a v liturgických knihách. Památky mučedníků a dalších světců se považují za nezávazné a je možné zvolit texty příslušné památky nebo všedního dne (ferie). Je-li během dne slavena více než jedna bohoslužba (eucharistie, modlitba hodin), lze při slavení druhé, popř. další bohoslužby zvolit jiné zasvěcení než při hlavní bohoslužbě dne.
12. Ze závažných pastoračních důvodů je možné se odchýlit od zde uvedeného pořadí přednosti.
13. Slavení liturgických památek světců a dalších svědků víry, kteří nejsou uvedeni ve starokatolickém kalendáři, popř. dalších liturgicky významných dní, je možné v případě, že si to vyžaduje pastorační situace, za podmínky, že jde o liturgickou památku obecně uznávanou nebo užívanou v partnerských církvích. Ve sporných případech rozhodne o přípustnosti slavení biskup.

II. Liturgický rok

Vánoční okruh – doba adventní

1. Doba adventní je časem přípravy a radostného očekávání svátků Narození Páně a zároveň připomínkou budoucího druhého Kristova příchodu.
2. Doba adventní má čtyři neděle a 1. neděle adventní se slaví v rozmezí dat 27. listopadu – 3. prosince a nejzazším datem 4. neděle adventní je 24. prosince.
3. V adventu se v liturgii vynechává zpěv Sláva na výsostech Bohu (Gloria).
4. Ve všední dny doby adventní je podle staré české katolické a utrakvistické tradice možné slavit v ranních hodinách roráty, tedy votivní eucharistickou slavnost s připomínkou Panny Marie.
5. Liturgická barva doby adventní je fialová nebo tmavě modrá. U rorátů eucharistických slavností je to bílá nebo tmavě modrá.

IV. Tabulka liturgických barev

Liturgické doby a pohyblivé slavnosti a svátky

Liturgická doba nebo den	Barva	Alternativní barva
Doba adventní	fialová	tmavě modrá, růžová (3. neděle adventní), bílá (roráty)
Doba vánoční	bílá	zlatá
Svaté Rodiny	bílá	zlatá
Křtu Páně	bílá	zlatá
Doba po Epifanii (během roku I)	zelená	zlatá
Doba postní (kvadragesima)	fialová	popelavá, růžová (4. neděle v době postní)
Květná neděle	červená	zlatá
Žehnání olejů ve Svatém týdnu	bílá	zlatá
Zelený čtvrtek	bílá	zlatá
Velký pátek	červená	černá
Bílá sobota	fialová	
Doba velikonoční	bílá	zlatá
Nanebevstoupení Páně	bílá	zlatá
Seslání Ducha svatého – Letnice	červená	zlatá
Doba během roku II	zelená	zlatá
Nejsvětější Trojice	bílá	zlatá
Den díků za eucharistii	bílá	zlatá
Opětného příchodu Páně (Krista Krále)	bílá	zlatá

Liturgické slavnosti a svátky Páně, Panny Marie, andělů, apoštolů a evangelistů, mučedníků a světců s pevným datem a Památka zesnulých

Slavnost, svátek, památka	Barva	Alternativní barva
Narození Páně (25. 12.)	bílá	zlatá
Sv. Štěpána (26. 12.)	červená	zlatá
Sv. Jana (27. 12.)	bílá	zlatá
Betlémských dětí (28. 12.)	červená	
Obřezání Páně a jména Ježíš/ Panny Marie/ Začátek občanského roku (1. 1.)	bílá	zlatá
Zjevení Páně – Epifanie (6. 1.)	bílá	zlatá
Povolání sv. apoštola Pavla (25. 1.)	bílá	zlatá
Uvedení Páně do chrámu (2. 2.)	bílá	zlatá
Sv. Matěje, apoštola (24. 2.)	červená	zlatá
Sv. Josefa (19. 3.)	bílá	zlatá
Zvěstování Páně (25. 3.)	bílá	zlatá
Sv. Marka, evangelisty (25. 4.)	červená	zlatá
Sv. Filipa a Jakuba, apoštolů (1. 5.)	červená	zlatá
Navštívení Alžběty Pannou Marií (31. 5.)	bílá	zlatá
Sv. Barnabáše, apoštola (11. 6.)	červená	zlatá
Narození sv. Jana Křtitele (24. 6.)	bílá	zlatá
Sv. Petra a Pavla (29. 6.)	červená	zlatá
Sv. Tomáše, apoštola (3. 7.)	červená	zlatá
Sv. Cyrila a Metoděje (5. 7.)	bílá	zlatá
Sv. Mistra Jana Husa a Jeronýma Pražského (6. 7.)	červená	zlatá
Rozeslání apoštolů (15. 7.)	červená	zlatá
Sv. Marie Magdaleny (22. 7.)	bílá	zlatá
Sv. Jakuba Staršího, apoštola (25. 7.)	červená	zlatá
Proměnění Páně (6. 8.)	bílá	zlatá

VI. Starokatolický liturgický kalendář

Leden

1.	Obřezání Páně a jména Ježíš	slavnost	bílá
	Panny Marie	slavnost	bílá
	Nový rok – začátek občanského roku	slavnost	bílá
2.	Sv. Basila Velikého a Řehoře Naziánského, biskupů a učitelů církve	památka	bílá
3.			
4.			
5.			
6.	Zjevení Páně – Epifanie	slavnost	bílá
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.	Sv. Hilária z Poitiers, biskupa a učitele církve	památka	bílá
14.			
15.			
16.			
17.	Sv. Antonína, poustevníka a opata	památka	bílá
18.			
19.			
20.	Sv. Fabiána a Šebestiána, mučedníků	památka	červená
21.	Sv. Anežky Římské, mučednice	památka	červená
22.	Sv. Vincence ze Zaragozy, jáhna a mučedníka	památka	červená
23.			
24.	Sv. Františka Saleského, biskupa a učitele církve	památka	bílá
25.	Povolání sv. Pavla, apoštola	svátek	bílá
26.	Sv. Timoteje a Tita, biskupů	památka	bílá
27.			
28.	Sv. Tomáše Akvinského, kněze a učitele církve	památka	bílá
29.			
30.			
31.	Sv. Jana Bosca, kněze	památka	bílá

Únor

1.	Sv. Brigity Irské, abatyše	památka	bílá
2.	Uvedení Páně do chrámu	svátek	bílá
3.	Sv. Blažeje ze Sebasty, biskupa a mučedníka	památka	červená
4.			
5.	Sv. Agáty, mučednice	památka	červená
6.			
7.			
8.	Bl. Mlady, abatyše	památka	bílá
9.			
10.	Sv. Scholastiky z Nursie, abatyše	památka	bílá
11.			
12.			
13.			
14.	Sv. Valentýna, mučedníka	památka	červená
15.	Sv. Sigfrida Švédského, biskupa a misionáře	památka	bílá
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.	Sv. Polykarpa ze Smyrny, biskupa a mučedníka	památka	červená
	Přemysla Coufala, kněze a mučedníka	památka	červená
24.	Sv. Matěje, apoštola	svátek	červená
25.	Josefa Toufara, kněze a mučedníka	památka	červená
26.			
27.			
28.			
29.			

Březen

1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.	Sv. Perpetuy a Felicity, mučednic	památka	červená
8.	Sv. Jana z Boha	památka	bílá
9.			
10.			
11.			
12.	Sv. Řehoře Velikého, biskupa a učitele církve	památka	bílá
13.			
14.			
15.			
16.			
17.	Sv. Patrika, biskupa a misionáře	památka	bílá
18.	Sv. Cyrila Jeruzalémského, biskupa a učitele církve	památka	bílá
19.	Sv. Josefa z Nazaretu	svátek	bílá
20.			
21.	Thomase Cranmera, biskupa a mučedníka	památka	červená
22.			
23.			
24.	Sv. Óscara Romera, biskupa a mučedníka	památka	červená
25.	Zvěstování Páně	slavnost	bílá
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			
31.			

Duben

1.			
2.			
3.			
4.	Sv. Isidora ze Sevilly, biskupa a učitele církve	památka	bílá
5.			
6.			
7.			
8.			
9.	Dietricha Bonhoeffera, mučedníka	památka	červená
10.			
11.	Sv. Stanislava z Krakova, biskupa a mučedníka	památka	červená
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.	Sv. Anselma z Canterbury, opata, biskupa a učitele církve	památka	bílá
22.			
23.	Sv. Vojtěcha, biskupa a mučedníka	svátek	červená
24.	Sv. Jiří, mučedníka	památka	červená
25.	Sv. Marka, evangelisty	svátek	červená
26.			
27.			
28.			
29.	Sv. Kateřiny Sienské, řeholnice a učitelky církve	památka	bílá
30.	Sv. Zikmunda Burgundského, mučedníka	památka	červená

Květen

1.	Sv. Filipa a Jakuba, apoštolů	svátek	červená
2.	Sv. Athanasia, biskupa a učitele církve	památka	bílá
3.	Nalezení svatého Kříže	památka	červená
4.	Anglických svatých a mučedníků	památka	červená
5.			
6.	Sv. Jana, apoštola a evangelisty	památka	červená
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.	Sv. Achillea, Nerea a Pankráce, mučedníků	památka	červená
13.			
14.			
15.			
16.	Sv. Jana Nepomuckého, kněze a mučedníka	památka	červená
17.	Sv. Junie, apoštolky	památka	bílá
18.			
19.			
20.	Sv. Bernardina Sienského, kněze	památka	bílá
	Jana Buly, kněze a mučedníka	památka	červená
21.			
22.			
23.			
24.	Sv. Vincence z Lérins, teologa	památka	bílá
25.	Sv. Bedy Ctihodného, kněze a učitele církve	památka	bílá
26.			
27.	Sv. Augustina z Canterbury, biskupa a misionáře	památka	bílá
28.			
29.	Sv. Zdislavy z Lemberka	památka	bílá
30.	Sv. Jany z Arku, mučednice	památka	červená
31.	Navštívení Alžběty Pannou Marií	svátek	bílá

Červen

1.	Sv. Justina, mučedníka	památka	červená
2.	Sv. Marcelina a Petra, mučedníků	památka	červená
3.	Ugandských mučedníků, anglikánů a katolíků	památka	červená
4.			
5.	Sv. Bonifáce, biskupa a mučedníka	památka	červená
6.	Sv. Norberta z Xantenu, biskupa	památka	bílá
7.			
8.			
9.	Sv. Efréma Syrského, jáhna a učitele církve	památka	bílá
	Sv. Kolumby z Iony [sv. Columcilla], opata a misionáře	památka	bílá
10.	Josefa Štemberky z Lidic, kněze a mučedníka	památka	červená
11.	Sv. Barnabáše, apoštola	svátek	červená
12.			
13.	Sv. Antonína z Padovy, kněze	památka	bílá
14.			
15.	Sv. Víta, mučedníka	památka	červená
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.	Mučedníků svobody víry	památka	červená
22.			
23.			
24.	Narození sv. Jana Křtitele	slavnost	bílá
25.			
26.			
27.	Sv. Cyrila z Alexandrie, biskupa a učitele církve	památka	bílá
28.	Sv. Ireneje z Lyonu, biskupa a mučedníka	památka	červená
29.	Sv. Petra a Pavla, apoštolů	slavnost	červená
30.			

Červenec

1.			
2.			
3.	Sv. Tomáše, apoštola	svátek	červená
4.	Sv. Prokopa Sázavského, opata	památka	bílá
5.	Sv. Cyrila a Metoděje, apoštolů Slovanů	svátek	bílá
6.	Sv. Jana Husa a Jeronýma Pražského, mučedníků	svátek	červená
7.			
8.			
9.			
10.			
11.	Sv. Benedikta z Nursie, opata	památka	bílá
12.	Nathana Söderbloma, biskupa	památka	bílá
13.	Sv. Markéty z Antiochie, mučednice	památka	červená
14.	Bl. Hroznaty, řeholníka a mučedníka	památka	červená
15.	Rozeslání apoštolů	svátek	červená
	Sv. Bonaventury, biskupa a učitele církve	památka	bílá
16.			
17.			
18.			
19.	Sv. Řehoře z Nyssy, biskupa, a Makriny, jáhenky	památka	bílá
20.			
21.			
22.	Sv. Marie z Magdaly, apoštolky apoštolů	svátek	bílá
23.	Sv. Brigity Švédské, řeholnice	památka	bílá
24.			
25.	Sv. Jakuba Staršího, apoštola	svátek	červená
26.	Sv. Jáchyma a Anny, rodičů Panny Marie	památka	bílá
27.	Sv. Gorazda, Klimenta, Nauma, Angelára a Sávy	památka	bílá
28.			
29.	Sv. Marty, Marie a Lazara z Betánie	památka	bílá
30.			
31.	Sv. Ignáce z Loyoly, kněze	památka	bílá

Srpen

1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.	Proměnění Páně	svátek	bílá
7.			
8.	Sv. Dominika, kněze	památka	bílá
9.	Sv. Edith Stein [sv. Terezie Benedikty od Kříže], řeholnice a mučednice	památka	červená
10.	Sv. Vavřince, jáhna a mučedníka	slavnost	červená
11.	Sv. Kláry z Assisi, řeholnice	památka	bílá
12.			
13.	Sv. Hippolyta, biskupa a mučedníka	památka	červená
14.	Sv. Maxmiliána Kolbeho, kněze a mučedníka	památka	červená
15.	Zesnutí Panny Marie	slavnost	bílá
16.	Bratra Rogera z Taizé [Rogera Schütze], řeholníka a mučedníka	památka	červená
17.			
18.			
19.			
20.	Sv. Bernarda z Clairvaux, opata	památka	bílá
21.			
22.			
23.			
24.	Sv. Bartoloměje, apoštola	svátek	červená
25.			
26.			
27.	Sv. Moniky	památka	bílá
28.	Sv. Augustina z Hippo, biskupa a učitele církve	památka	bílá
29.	Umučení sv. Jana Křtitele	svátek	červená
30.			
31.			

Září

1.	Gregoria Aglipaye, biskupa	památka	bílá
2.			
3.	Sv. Foibé, jáhenky	památka	bílá
4.	Sv. Gorazda II. a mučedníků heydrichiády	památka	červená
5.			
6.			
7.			
8.	Narození Panny Marie	svátek	bílá
9.			
10.			
11.			
12.			
13.	Sv. Jana Zlatoústého, biskupa a učitele církve	památka	bílá
14.	Povýšení svatého Kříže	svátek	červená
15.			
16.	Sv. Ludmily, mučednice	památka	červená
17.	Sv. Cypriána z Kartága, biskupa, mučedníka a učitele církve	památka	červená
	Sv. Hildegardy z Bingenu, abatyše a učitelky církve	památka	bílá
18.			
19.			
20.			
21.	Sv. Matouše, apoštola a evangelisty	svátek	červená
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.	Sv. Kosmy a Damiána, mučedníků	památka	červená
	Sv. Vincence z Pauly, kněze	památka	bílá
28.	Sv. Václava, mučedníka	svátek	červená
29.	Sv. Michaela, Gabriela, Rafaela a všech andělů	svátek	bílá
30.	Sv. Jeronýma, kněze a učitele církve	památka	bílá

Říjen

1.	Sv. Terezie z Lisieux, řeholnice a učitelky církve	památka	bílá
2.			
3.	Pavla Švandy, mučedníka	památka	červená
4.	Sv. Františka z Assisi, řeholníka	památka	bílá
5.			
6.	Sv. Bruna, kněze	památka	bílá
7.			
8.			
9.	Sv. Vintíře z Niederaltaichu, poustevníka	památka	bílá
10.			
11.			
12.	Sv. Radima, biskupa	památka	bílá
13.			
14.			
15.	Sv. Terezie z Ávily, řeholnice a učitelky církve	památka	bílá
16.	Sv. Hedviky Slezské, řeholnice	památka	bílá
17.	Sv. Ignáce z Antiochie, biskupa a mučedníka	památka	červená
18.	Sv. Lukáše, evangelisty	svátek	červená
19.			
20.			
21.	Sv. Voršily, mučednice	památka	červená
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			
28.	Sv. Šimona a Judy Tadeáše, apoštolů	svátek	červená
29.			
30.			
31.			

Listopad

1.	Všech svatých	slavnost	bílá
2.	Památka zesnulých	památka	fialová
3.			
4.	Sv. Karla Boromejského, biskupa	památka	bílá
5.			
6.			
7.	Sv. Willibrorda z Utrechtu, biskupa a misionáře	památka	bílá
8.			
9.			
10.	Sv. Lva Velikého, biskupa a učitele církve	památka	bílá
11.	Sv. Martina z Tours, biskupa	památka	bílá
12.			
13.	Sv. Anežky České, abatyše	památka	bílá
14.			
15.	Sv. Alberta Velikého, biskupa a učitele církve	památka	bílá
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.	Sv. Cecílie, mučednice	památka	červená
23.	Sv. Klementa Římského, biskupa a mučedníka	památka	červená
24.			
25.	Sv. Kateřiny z Alexandrie, mučednice	památka	červená
26.			
27.			
28.			
29.			
30.	Sv. Ondřeje, apoštola	svátek	červená

Prosinec

1.			
2.			
3.			
4.	Sv. Barbory, mučednice a všech svatých pomocníků	památka	červená
	Sv. Jana Damašského, kněze a učitele církve	památka	bílá
5.			
6.	Sv. Mikuláše, biskupa	památka	bílá
7.	Sv. Ambrože, biskupa a učitele církve	památka	bílá
8.	Početí Panny Marie	svátek	bílá
9.			
10.			
11.			
12.			
13.	Sv. Lucie, mučednice	památka	červená
14.	Sv. Jana od Kříže, kněze a učitele církve	památka	bílá
15.			
16.			
17.	Sv. Lazara z Betánie	památka	bílá
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.	Narození Páně	slavnost	bílá
26.	Sv. Štěpána, jáhna a prvního mučedníka	svátek	červená
27.	Sv. Jana, apoštola a evangelisty	svátek	bílá
28.	Betlémských dětí, mučedníků	svátek	červená
29.	Sv. Tomáše Becketa, biskupa a mučedníka	památka	červená
30.			
31.	Konec občanského roku	památka	bílá

Kvatembry

adventní	středa, pátek a sobota po 1. nebo 2. neděli adventní
postní	středa, pátek a sobota po 1. neděli v době postní
po Seslání Ducha svatého	středa, pátek a sobota po Seslání Ducha svatého
po Povýšení sv. Kříže	středa, pátek a sobota po Povýšení sv. Kříže (14. září)

Den díkůvzdání za úrodu

1. nebo 2. neděle v říjnu

Modlitby za církve ve společenství

Anglikánské společenství	27. květen
Církev Mar Thoma	3. červenec
Švédská církev	23. červenec
Filipínská nezávislá církev	1. září
Utrechtská unie starokatolických církví	7. listopad

Modlitby za další církve

Alianční týden modliteb	druhý týden v lednu
Týden modliteb za jednotu křesťanů	18.–25. leden
Římskokatolická církev	22. únor
Den reformace (luterské a reformované církve)	31. říjen
Pravoslavná církev	30. listopad

LEKCIONÁŘ V LITURGII

I. Základní zásady

1. Církev vedle víry v Boha Otce i Syna i Ducha svatého spojuje i liturgie, která se slaví podle církví přijatých a vydaných liturgických knih. Proto je třeba některé zásady použití lekcionáře vysvětlit, aby se církev na všech místech spojovala v jedné liturgii, která může mít zvnějšku odlišnou podobu podle aktuální situace v místě slavení, ale zároveň se nesmí ze zřetele ztratit prvek jednoty a také krásy a jednoduchosti liturgického slavení. K tomu je však třeba uvést, že nad všemi předpisy stojí zásada *salus animarum suprema lex in ecclesia* čili že spása duší je tím nejvyšším zákonem v církvi, což platí i pro aplikaci uvedených liturgických předpisů.
2. Některé principy slavení liturgie jsou společné, ať už jde o katedrální liturgii, farní liturgii nebo jiné bohoslužebné setkání a je třeba je respektovat, neboť liturgické knihy slouží celé církvi a jakkoli je osobní kreativita v mnoha ohledech života církve vítána, liturgie je slavením společenství, nikoli partikulárním projevem osobní zbožnosti.
3. Starokatolický lekcionář je liturgickou knihou Starokatolické církve v ČR, prošel konzultačním procesem v synodní liturgické komisi a byl vydán z rozhodnutí biskupa, a proto je základním rozvrhem čtení Božího slova při starokatolické liturgii. To platí zejména pokud jde o čtení o nedělích, aby bylo zachováno čtení Písma jak je předepsáno, a účastníci bohoslužeb mohli pravidelně naslouchat Božímu slovu v kontextu; totéž platí o slavnostech. Při bohoslužbě spojené s určitými obřady je mimo neděli a slavnost možné vybrat i jiná vhodná biblická čtení, než která nabízí lekcionář.
4. Základní rozvrh čtení vychází z *The Revised Common Lectionary* (RCL), nazývaného u nás někdy „ekumenickým lekcionářem“, neboť RCL vznikl za spolupráce mnoha církví napříč ekumenou.
5. Pro bližší seznámení s RCL jsou kompletní odkazy na biblické texty, historii a systém tohoto lekcionáře k dispozici online na <https://www.commontexts.org/rcl>.
6. Tento rozvrh čtení byl již dříve přijat v české starokatolické církvi jako základní inspirativní zdroj pro lekcionář. V roce 2005 byl prozatímní lekcionář rozšířen v elektronické podobě i do farností, přesto ve

farnostech nebyl RCL bezezbytku recipován a často byl nahrazován římskokatolickým lekcionářem. Až nyní byl lekcionář přehlédnut, doplněn, adaptován a vydán v knižní podobě.

7. Tento lekcionář není zcela totožný s rozvrhem RCL, vychází z něj, ale je adaptován podle současných potřeb církve. Přidrží se základního rozvrhu RCL, jakož i uspořádání čtení do tří ročních cyklů (A, B, C).
8. Liturgický cyklus pro daný rok vypočítáme součtem všech čísel v letopočtu – pokud je součet dělitelný číslem 3, je pro daný rok cyklus C, který po 1. neděli adventní přejde v cyklus A. Například v roce 2025 to bude takto: $2 + 0 + 2 + 5 = 9 \rightarrow 9 : 3 = 3 \rightarrow$ rok 2025 je cyklus C; po 1. neděli adventní v roce 2025 nastane cyklus A.
9. Jako feriální lekcionář se dosud používá rozvrh lekcionáře římskokatolické církve, jak je po dlouhá léta zvykem, podle liturgických knih v Českém liturgickém překladu (ČLP), případně výběrem z Českého ekumenického překladu (ČEP). Daný lekcionář má dva cykly čtení podle sudého či lichého letopočtu, tj. v roce 2025 je 1. cyklus, neboť jde o lichý rok.
10. Pokud se neslaví eucharistie nebo jde o modlitební setkání v menších společenstvích, lze použít výběr textů podle rozvrhu *The Revised Common Lectionary Daily Readings* (RCLDR), který nabízí inovativní perspektivu ve vztahu k nedělním čtením a jejich reflexi během všedních dnů, kdy čtení od čtvrtka do soboty připravují na následující neděli a čtení od pondělí do středy pomáhají přemýšlet nad texty, které se četly uplynulou neděli. Více o RCLDR je k dispozici online na <https://www.commontexts.org>.
11. V oddílu lekcionáře s názvem *Texty pro různé příležitosti* je v některých případech umožněn volnější výběr z vícera variant čtení ze Starého a Nového zákona; i zde však platí, že jako 2. čtení se nepoužije starozákonní text. Při přípravě těchto bohoslužeb je kvůli širší nabídce čtení z Písma skutečně třeba pečlivě vybrat jednotlivá čtení, žalm či kantikum a evangelium, a to s ohledem na danou liturgii a zároveň na vnitřní souvislost vybraných čtení.
12. Z uvedených pravidel lze z rozumných důvodů po předchozím posouzení biskupem učinit výjimku.
13. Žádné biblické čtení nebo žalm (kantikum) není možné v bohoslužbě slova nahradit čtením nebo zpěvem mimobiblickým. Pokud se neslaví eucharistie, je možné, podobně jako při denní modlitbě církve, vybrat vedle biblické perikopy také čtení z děl relevantních církevních spisovatelů.

II. Použité biblické texty

1. Základním zdrojem pro biblický text použitý v tomto lekcionáři je Český ekumenický překlad, včetně deuterokanonických knih (ČEP), poskytnutý v podobě poslední revize pro účely vydání lekcionáře držitelkou autorských práv k překladu, kterou je Česká biblická společnost [Český ekumenický překlad, podle textu, který byl revidován v letech 1998–2000. Vydání 22. (13. opravené)].
2. Texty responsoriálních žalmů a kantik, které jsou ve zhudebněné podobě užívány ve většině starokatolických farností, vycházejí z knihy *Zpěvy s odpovědí lidu*, Praha: Česká liturgická komise, 1984. Využití ekumenického překladu pro zpěv žalmů a kantik se pro absenci jejich obecně známé zhudebněné liturgické podoby nejevilo jako ideální. Texty žalmů a kantik podle Českého liturgického překladu (ČLP) byly pro účely vydání lekcionáře poskytnuty držitelkou autorských práv, kterou je Česká biskupská konference.
3. Zkratky a názvy biblických knih jsou podle ČEP.
4. V některých případech, zejména na začátcích čtení, byly upraveny úvody, například „Toto praví Hospodin...“, „Sestry a bratři...“ nebo „Milování...“ a podobně, byl upraven slovosled, některá slova vynechána nebo doplněna, aby posluchači byli srozumitelně uvedeni do kontextu dané části Písma. Ve čteních pak byla někdy vynechána opakující se oslovení adresátů, případně byly na několika málo místech vybrané zastaralé a běžně nepoužívané výrazy jako *bratří* → *bratři*, *oblecte* → *oblečte* a podobně převedeny do současně používané jazykové formy a některá vlastní jména v různých zápisech byla sjednocena, například *Izaiáš* → *Izajáš*. Daný postup je pro zvolený účel obvyklý, neboť lekcionář je liturgickou knihou, nikoli Biblí; pro případné srovnání přesného znění textu ve zvoleném překladu čtení je k dispozici ČEP.
5. V případě introitů, veršů před evangeliem či tractů byl primárně použit ČEP, jindy bylo přihlédnuto k dalším českým překladům, jako jsou ČLP, Bible21 nebo Český studijní překlad, a případně byly verše převedeny do češtiny z latiny, a to zejména tehdy, pokud bylo třeba vystihnout jejich smysl, jak jsou použity v *Graduale Romanum* nebo *Liber usualis* a využití dostupných českých překladů se nejevilo jako ideální. Zcela ojediněle pak byly použity na několika místech i náboženské texty mimo biblický kánon.
6. Dominantní využití ČEP pro lekce a ČLP pro žalmy a kantika, jakož i převod veršů introitů a dalších z latiny do češtiny představuje jistou

jazykovou nekonzistentnost v celku lekcionáře. Nešlo však za daných podmínek bezezbytku vyhovět zadání, aby výchozím textem lekcionáře byl ČEP a zároveň aby do lekcionáře byly zařazeny žalmy a kantika, které bude možné zpívat, a k tomu připraveny introity, verše před evangeliem a tracty podle ČEP. Text lekcionáře, zejména pokud jde o introity, verše před evangeliem a tracty, bylo možné zpracovat pouze s přiznanou mírou kompromisu a současně s vědomím, že lekcionář není v první řadě studijní publikací, nýbrž má konkrétní a praktický liturgicko-pastorální účel, totiž aby Boží slovo bylo v liturgii důstojně, věrně a srozumitelně hlášáno.

7. Při výběru introitů, versů před evangeliem a tractů se vycházelo z jejich tradičního použití v římském obřadu, ze kterého historicky vychází i starokatolický ritus, s přihlédnutím k dřívější liturgické tradici a dále ke *Graduale Romanum*, *Liber usualis* nebo jiným starším i novějším liturgickým knihám sesterských církví; některé prvky byly převzaty, jiné byly modifikovány a zjednodušeny, případně formulovány zcela nově.

III. Jednotlivé prvky bohoslužby slova v lekcionáři

1. Introit (lat. *introitus* = vstup) – vstupní zpěv s původem v římské liturgii, který uvádí do slavení eucharistie. Introit bývá zpravidla součástí misálu a v notované podobě graduálu, avšak poslední vydání starokatolického misálu (*Eucharistická slavnost starokatolické církve*, 2011) introity neobsahuje. Při revizi lekcionáře bylo po úvaze rozhodnuto introity připravit a uvést přímo v lekcionáři, aby byly k dispozici zejména pro ty bohoslužby, kdy se vstupní zpěv v podobě písně zpívané shromážděním či sborem nekoná. Jejich použití je tedy fakultativní.

Tematické propojení mezi introitem a dalšími čteními je během roku zpravidla volné, avšak jindy úzce provázené. Bez ohledu na tematické propojení je funkcí introitu skrze zpěv či recitaci slov Písma, nebo alespoň antifony (prvního verše), příprava shromáždění na slavení eucharistie.

Struktura introitů uvedených zde je následující: antifona → žalmový verš → doxologie → repetice antifony; od 5. neděle v době postní do středy Svatého týdne se doxologie v introitech vynechává.

V. Lekcionář v bohoslužbě slova bez slavení eucharistie

1. Při bohoslužbě slova bez slavení eucharistie platí obdobně, co bylo uvedeno výše. Taková bohoslužba se může konat v neděli, pokud není možné slavit eucharistii, nebo kdykoli ve všední den. Předpokládá se jednoduchost slavení, nekoná se slavnostní vstup, nepoužívá se kadidlo a podobně.
2. Této bohoslužbě může předsedat také jáhen, pastorační asistent nebo ten, kdo k tomu byl biskupem nebo farářem pověřen a má odpovídající vlohy.
3. Pro jáhna předsedajícího bohoslužbě slova platí obdobně to, co bylo uvedeno výše.
4. Předsedá-li bohoslužbě slova pastorační asistent nebo jiný neordinovaný služebník, vynechává liturgické pozdravy, například „Pán s vámi“, a shromážděným nežehná.

VI. Lekcionář v liturgii hodin

Při společném slavení liturgie hodin je možné při ranních chválách nebo nešporách nahradit předepsaná krátká čtení jedním čtením z lekcionáře, zejména pokud nemohlo být toto čtení daného dne využito při slavení eucharistie nebo při samostatné bohoslužbě slova.

VII. Přehled ročních cyklů a pohyblivých dat

Rok	Nedělní lekcionář ~ RCL	Feriální lekcionář ~ OLM	Popeleční středa	Květná neděle	Zmrtvýchvstání Páně	Nanebevstoupení Páně	Seslání Ducha svatého	Nejsvětější Trojice	Den díků za eucharistii (Těla a Krve Páně)	1. neděle adventní
2025	C–A	I	5. 3.	13. 4.	20. 4.	29. 5.	8. 6.	15. 6.	19. 6.	30. 11.
2026	A–B	II	18. 2.	29. 3.	5. 4.	14. 5.	24. 5.	31. 5.	4. 6.	29. 11.
2027	B–C	I	10. 2.	21. 3.	28. 3.	6. 5.	16. 5.	23. 5.	27. 5.	28. 11.
2028	C–A	II	1. 3.	9. 4.	16. 4.	25. 5.	4. 6.	11. 6.	15. 6.	3. 12.

VIII. Označení a názvy biblických knih podle Českého ekumenického překladu a seznam zkratk a značek

Starý zákon

Gn	První Mojžíšova (Genesis)	Ž	Žalmy
Ex	Druhá Mojžíšova (Exodus)	Př	Přísluví
Lv	Třetí Mojžíšova (Leviticus)	Kaz	Kazatel
Nu	Čtvrtá Mojžíšova (Numeri)	Pís	Píseň písní
Dt	Pátá Mojžíšova (Deuteronomium)	Iz	Izajáš
Joz	Jozue	Jr	Jeremjáš
Sd	Soudců	Pl	Pláč
Rt	Rút	Ez	Ezechiel
1S	První Samuelova	Da	Daniel
2S	Druhá Samuelova	Oz	Ozeáš
1Kr	První královská	Jl	Jóel
2Kr	Druhá královská	Am	Ámos
1Pa	První paralipomenon (První kniha letopisů)	Abd	Abdijáš
2Pa	Druhá paralipomenon (Druhá kniha letopisů)	Jon	Jonáš
Ezd	Ezdráš	Mi	Micheáš
Neh	Nehemjáš	Na	Nahum
Est	Ester	Abk	Abakuk
Jb	Jób	Sf	Sofonjáš
		Ag	Ageus
		Za	Zacharjáš
		Mal	Malachiáš

Nový zákon

Mt	Evangelium podle Matouše	F(p)	List Filipským
Mk	Evangelium podle Marka	Ko	List Koloským
L	Evangelium podle Lukáše	1Te	První list Tesalonickým
J	Evangelium podle Jana	2Te	Druhý list Tesalonickým
Sk	Skutky apoštolů	1Tm	První list Timoteovi
Ř	List Římanům	2Tm	Druhý list Timoteovi
1K	První list Korintským	Tt	List Titovi
2K	Druhý list Korintským	Fm	List Filemonovi
Ga	List Galatským	Žd	List Židům
Ef	List Efezským	Jk	List Jakubův

1P(t)	První list Petrův	3J	Třetí list Janův
2P(t)	Druhý list Petrův	Ju	List Judův
1J	První list Janův	Zj	Zjevení Janovo
2J	Druhý list Janův		

Knihy deuterokanonické

Tób	Tóbit – Tóbijáš
Júd	Júdit
Est	Přídavky k Ester
Mdr	Kniha moudrosti
Sír	Sírachovec
Bár	Báruk
Da	Přídavky k Danielovi
1Mak	První Makabejská
2Mak	Druhá Makabejská

Pseudoepigrafy

4Ezd	Čtvrtá Ezdrášova
------	------------------

Seznam zkratk a značek

Ř.	responsorium (žalmová odpověď)
1	1. čtení
1v	1. čtení (variantní [nebo])
1k	1. čtení komplementární řady
2	2. čtení
2v	2. čtení (variantní [nebo])
ZsOL	kniha <i>Zpěvy s odpovědí lidu</i> , Praha: Česká liturgická komise, 1984
OLM	Ordo lectionum missae
RCL	The Revised Common Lectionary
RCLDR	The Revised Common Lectionary Daily Readings
ČEP	Český ekumenický překlad (ekumenický překlad Bible)
ČLP	Český liturgický překlad (římskokatolický překlad Bible)

LITURGICKÝ ROK

A

DOBA ADVENTNÍ

1. neděle adventní A

27. listopadu – 3. prosince

Introit ~ *Ad te levavi* Ž 25,1–4

K tobě, Hospodine, pozvedám svou duši, v tebe doufám, Bože můj, kéž nejsem zahanben, ať nade mnou moji nepřátelé nejásají. Ano, nebude zahanben, kdo skládá naději v tebe. ~ Dej mi poznat svoje cesty, Hospodine, uč mě chodit po svých stezkách. Sláva Otci. ~ K tobě, Hospodine...

1. čtení Iz 2,1–5

ČTENÍ Z KNIHY PROROKA IZAJÁŠE.

SLOVO o Judsku a Jeruzalému, jež ve vidění přijal Izajáš, syn Amósův.

² I stane se v posledních dnech,
že se hora Hospodinova domu
bude tyčit nad vrcholy hor,
bude povznesena nad pahorky
a budou k ní proudit všechny pronárody.

³ Mnohé národy půjdou a budou se pobízet:
„Pojďte, vystupme na horu Hospodinovu,
do domu Boha Jákobova.
Bude nás učit svým cestám
a my po jeho stezkách budeme chodit.“

Ze Sijónu vyjde zákon,
slovo Hospodinovo z Jeruzaléma.

⁴ On bude soudit pronárody,
on ztrestá národy mnohé.
I překují své meče na radlice,
svá kopí na vinařské nože.
Pronárod nepozdvihne meč proti pronárodu,
nebudou se již cvičit v boji.

⁵ Nuže, dome Jákobův,
choďme v Hospodinově světle!

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

Ž 122,1–2.4–5.6–7.8–9 ZsOL (259)

Ř. Do domu Hospodinova půjdeme s radostí.

Zaradoval jsem se, když mi řekli: *

„Do domu Hospodinova půjdeme!“

Už stojí naše nohy *

v tvých branách, Jeruzaléme! **Ř.**

Tam vystupují kmeny, kmeny Hospodinovy, *

jak to zákon přikazuje Izraeli, aby chválil Hospodinovo jméno.

Tam stojí soudní stolce, *

stolce Davidova domu. **Ř.**

Vyprošujte Jeruzalému pokoj: *

ať jsou v bezpečí, kdo tě milují;

ať vládne mír ve tvých hradbách, *

bezpečnost v tvých palácích! **Ř.**

Kvůli svým bratřím a přátelům *

budu říkat: Pokoj v tobě!

Kvůli domu Hospodina, našeho Boha, *

budu ti přát štěstí. **Ř.**

2. čtení Ř 13,11–14

ČTENÍ Z LISTU SVATÉHO APOŠTOLA PAVLA ŘÍMANŮM.

BRATŘI a sestry, ¹¹ víte přece, co znamená tento čas: už nastala hodina, abyste procitli ze spánku; vždyť nyní je nám spása blíže, než byla tenkrát, když jsme uvěřili. ¹² Noc pokročila, den se přiblížil. Odložme proto skutky tmy a oblečme se ve zbroj světla. ¹³ Žijme řádně jako za denního světla: ne v hýření a opilství, v nemravnosti a bezuzdnostech, ne ve sváru a závisti, ¹⁴ nýbrž oblečte se v Pána Ježíše Krista a nevyhovujte svým sklonům, abyste nepropadali vášním.

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

Verš před evangeliem ~ *Ostende nobis* Ž 85,8

Aleluja. Ukaž nám, Hospodine, své milosrdenství, dej nám svou spásu. Aleluja.

Evangelium Mt 24,36–44

SLOVA SVATÉHO EVANGELIA PODLE MATOUŠE.

 JEŽÍŠ řekl svým učedníkům: ³⁶ „O onom dni a hodině však neví nikdo, ani andělé v nebi, ani Syn; jenom Otec sám. ³⁷ Až přijde Syn člověka, bude to jako za dnů Noeho: ³⁸ Jako tehdy před potopou hodovali a pili, ženili se a vdávaly až do dne, kdy Noe vešel do korábu, ³⁹ a nic nepoznali, až přišla potopa a zachvátila všechny – takový bude i příchod Syna člověka.

⁴⁰ Tehdy budou dva na poli, jeden bude přijat a druhý zanechán. ⁴¹ Dvě budou mlít obilí, jedna bude přijata a druhá zanechána.

⁴² Bděte tedy, protože nevíte, v který den váš Pán přijde. ⁴³ Uvažte přece: Kdyby hospodář věděl, v kterou noční dobu přijde zloděj, bděl by a zabránil by mu vloupat se do domu. ⁴⁴ Proto i vy buďte připraveni, neboť Syn člověka přijde v hodinu, kdy se nenadějete.“

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

2. neděle adventní A

4.–10. prosince

Introit ~ *Populus Sion* Iz 30,19.30 + Ž 80,2

Lide siónský, Hospodin přijde spasit národy a pro radost vašeho srdce způsobí, abyste slyšeli jeho velký hlas. ~ Naslouchej, pastýři Izraele, ty, jenž Josefa jak ovce vodiš. Sláva Otci. ~ Lide siónský...

1. čtení Iz 11,1–10

ČTENÍ Z KNIHY PROROKA IZAJÁŠE.

IVZEJDE proutek z pařezu Jišajova
a výhonek z jeho kořenů vydá ovoce.

² Na něm spočine duch Hospodinův:

duch moudrosti a rozumnosti,

duch rady a bohatýrské síly,

duch poznání a bázně Hospodinovy.

³ Bázní Hospodinovou bude prodchnut.

Nebude soudit podle toho, co vidí oči,

nebude rozhodovat podle toho, co slyší uši,

⁴ nýbrž bude soudit nuzné spravedlivě,

o pokorných v zemi bude rozhodovat podle práva.

Žezlem svých úst bude bít zemi,

dechem svých rtů usmrtí svévolníka.

⁵ Jeho bedra budou opásána spravedlností

a jeho boky přepásá věrnost.

⁶ Vlk bude pobývat s beránkem,

levhart s kůzlem odpočívát.

Tele a lvíče i žírný dobytek budou spolu

a malý hoch je bude vodit.

⁷ Kráva se bude popásat s medvědicí,

jejich mláďata budou odpočívát spolu,

lev jako dobytče bude žrát slámu.

⁸ Kojenec si bude hrát nad děrou zmije,

bazilišku do doupěte

sáhne ručkou odstavené dítě.

⁹ Nikdo už nebude páchat zlo a šířit zkázu
na celé mé svaté hoře,
neboť zemi naplní poznání Hospodina,
jako vody pokrývají moře.

¹⁰ V onen den budou pronárody vyhledávat
kořen Jišajův, vztyčený jako korouhev národům,
a místo jeho odpočinutí bude slavné.

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

Ž 72,1–2.7–8.12–13.17 ZsOL (144)

Ř. PANE, UKAŽ NÁM SVÉ MILOSRDENSTVÍ!

Bože, svěř králi svou pravomoc, *
svou spravedlnost královskému synu.
Ať tvému lidu spravedlivě vládne, *
nestranně tvým ubohým. **Ř.**

V jeho dnech rozkvetne spravedlnost a hojnost pokoje, *
dokud luna nezanikne.

Bude vládnout od moře k moři, *
od Řeky až do končin země. **Ř.**

On vysvobodí chudáka, který se dovolává pomoci, *
ubožáka, jehož se nikdo neujímá.
Smiluje se nad nuzným a chudým, *
zachrání život ubožákům. **Ř.**

Jeho jménu se bude žehnat navěky, *
pokud bude slunce svítit, potrvá jeho jméno.
A v něm budou požehnána všechna plemena země, *
blahoslavít ho budou všechny národy. **Ř.**

2. čtení Ř 15,4–13

ČTENÍ Z LISTU SVATÉHO APOŠTOLA PAVLA ŘÍMANŮM.

BRATŘI a sestry, ⁴ všechno, co je psáno, bylo napsáno k našemu poučení,
abychom z trpělivosti a z povzbuzení, které nám dává Písmo, čerpali
naději. ⁵ Bůh trpělivosti a povzbuzení ať vám dá, abyste jedni i druzí stejně
smýšleli po příkladu Krista Ježíše, ⁶ a tak svorně jedněmi ústy slavili Boha
a Otce našeho Pána Ježíše Krista.

⁷ Proto přijímejte jeden druhého, tak jako Kristus k slávě Boží přijal
vás. ⁸ Chci říci: Kristus se stal služebníkem židů, aby ukázal Boží věrnost
a potvrdil sliby dané otcům ⁹ a pohanské národy aby slavily Boha za jeho
slitování, jak je psáno:

„Proto vzdám tobě chválu mezi národy
a jménu tvému žalmy zpívati budu.“

¹⁰ A dále je řečeno:

„Radujte se, pohané, spolu s jeho lidem.“

¹¹ A opět:

„Chvalte Hospodina, všichni národové,
a vzdej mu chválu, lid všech zemí.“

¹² A Izajáš k tomu říká:

„Přijde potomek Isajův,
povstane, aby vládl národům,
v něj budou pohané doufat.“

¹³ Bůh naděje nechť vás naplní veškerou radostí a pokojem ve víře, aby se rozhojnila vaše naděje mocí Ducha svatého.

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

Verš před evangeliem ~ *Lætatus sum* Ž 122,1

Aleluja. Zaradoval jsem se, když mi řekli: Do domu Hospodinova půjdeme. Aleluja.

Evangeliium Mt 3,1–12

SLOVA SVATÉHO EVANGELIA PODLE MATOUŠE.

 ZA těch dnů vystoupil Jan Křtitel a kázal v judské poušti: ² „Čiňte pokání, neboť se přiblížilo království nebeské.“ ³ To je ten, o němž je řečeno ústy proroka Izajáše:

„Hlas volajícího na poušti:

Připravte cestu Páně,

vyrovnejte mu stezky!“

⁴ Jan měl na sobě šat z velbloudí srsti, kožený pás kolem boků a potravou mu byly kobylinky a med divokých včel. ⁵ Tehdy vycházel k němu celý Jeruzalém i Judsko a celé okolí Jordánu, ⁶ vyznávali své hříchy a dávali se od něho v řece Jordánu křtít.

⁷ Ale když spatřil, že mnoho farizeů a saduceů přichází ke křtu, řekl jim: „Plemeno zmijí, kdo vám ukázal, že můžete utéci před nadcházejícím hněvem? ⁸ Neste tedy ovoce, které ukazuje, že činíte pokání. ⁹ Nemyslete si, že můžete říkat: „Náš otec je Abraham!“ Pravím vám, že Bůh může Abrahamovi stvořit děti z tohoto kamení.

¹⁰ Sekera už je na kořeni stromů; a každý strom, který nenese dobré ovoce, bude vyřat a hozen do ohně. ¹¹ Já vás křtím vodou k pokání; ale ten, který přichází za mnou, je silnější než já – nejsem hoden ani toho, abych mu zouval obuv; on vás bude křtít Duchem svatým a ohněm. ¹² Lopata je v jeho ruce; a pročistí svůj mlat, svou pšenici shromáždí do sýpky, ale plevy spálí neuhasitelným ohněm.“

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

3. neděle adventní A

11.–17. prosince

Introit ~ *Gaudete in Domino* Fp 4,4–6 + Ž 85,2

Radujte se v Pánu vždycky, znovu říkám, radujte se. Vaše mírnost ať je známa všem lidem. Pán je blízko. Netrapte se žádnou starostí, ale v modlitbě a prosbě děkujte a předkládejte své žádosti Bohu. ~ Hospodine, projevoval jsi své zemi přízeň, úděl Jákobův jsi změnil. Sláva Otci. ~ Radujte se...

1. čtení Iz 35,1–10

ČTENÍ Z KNIHY PROROKA IZAJÁŠE.

Poušť i suchopár se rozveselí,
rozjásá se pustina
a rozkvete kvítím.

² Bujně rozkvete,
radostně bude jásat a plesat.
Bude jí dána sláva Libanónu,
nádhery Karmelu a Šáronu.
Ty uzří slávu Hospodinovu,
nádheru našeho Boha.

³ Dodejte síly ochablým rukám,
pevnosti kolenům klesajícím.

⁴ Řekněte nerozhodným srdcím:
„Buďte rozhodní, nebojte se!
Hle, váš Bůh přichází s pomstou,
Bůh, který odplácí, vás přijde spasit.“

⁵ Tehdy se rozevřou oči slepých
a otevřou se uši hluchých.

⁶ Tehdy kulhavý poskočí jako jelen
a jazyk němého bude plesat.
Na poušti vytrysknou vody,
potoky na pustině.

⁷ Ze sálající stepi se stane jezero
a z žíznivé země vodní zřídla.
Na nivách šakalů bude odpočívát dobytek,
tráva tam poroste jako rákosí a sítí.

⁸ Bude tam silnice a cesta
a ta se bude nazývat cestou svatou.
Nebude se po ní ubírat nečistý,
bude jen pro lid Boží.

Kdo půjde po této cestě,
nezbloudí, i kdyby to byli pošetilci.

⁹ Nebude tam lev,
dravá zvěř na ni nevstoupí,
vůbec se tam nevyskytne,
nýbrž půjdou tudy vykoupení.

¹⁰ Ti, za něž Hospodin zaplatil, se vrátí.
Přijdou na Sijón s plesáním
a věčná radost bude na jejich hlavách.
Dojdou veselí a radosti,
na útěk se dají starosti a nárek.

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

Ž 146,6c–7.8–9a.9bc–10 ZsOL (294)

Ř. PŘIJĎ, PANE, A VYSVOBOĎ NÁS!

Hospodin zachovává věrnost navěky, *
zjednává právo utlačeným,
dává chléb lačným. *
Hospodin vysvobozuje vězně. **Ř.**

Hospodin otvírá oči slepým, *
Hospodin napřimuje sklíčené,
Hospodin spravedlivé miluje, *
Hospodin přistěhovalce chrání. **Ř.**

Hospodin podporuje sirotka a vdovu, *
ale mate cestu bezbožníků.
Hospodin bude vládnout navěky, *
tvůj Bůh, Sióně, po všechna pokolení. **Ř.**

nebo

L 1,46–48a.48b–50.53–54 ZsOL (317)

Ř. VELEBÍ MÁ DUŠE PÁNA.

Velebí *
má duše Hospodina
a můj duch jásá v Bohu, mém spasiteli, *
neboť shlédl na svou nepatrnou služebnici. **Ř.**

Od této chvíle mě budou blahoslavít *
všchna pokolení,
že mi učinil veliké věci ten, který je mocný. *
Svaté jest jeho jméno.
A jeho milosrdenství trvá od pokolení do pokolení *
k těm, kdo se ho bojí. **Ř.**

Hladové nasýtil dobrými věcmi *
a bohaté propustil s prázdnou.
Ujal se svého služebníka Izraele, *
pamatoval na své milosrdenství. **Ř.**

2. čtení Jk 5,7–10

ČTENÍ Z LISTU JAKUBOVA.

BRATŘI a sestry,⁷ buďte tedy trpěliví až do příchodu Páně. Pohledte, jak rolník čeká trpělivě na drahocennou úrodu země, dokud se nedočká podzimního i jarního deště. ⁸ I vy tedy trpělivě čekejte, posilněte svá srdce, vždyť příchod Páně je blízko. ⁹ Nestěžujte si jeden na druhého, abyste nebyli odsouzeni. Hle, soudce stojí přede dveřmi! ¹⁰ Za příklad trpělivosti v utrpení si vezměte proroky, kteří mluvili ve jménu Páně.

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

Verš před evangeliem ~ *Excita Domine* Ž 80,3

Aleluja. Vzbud' svou bohatýrskou sílu, Hospodine, a přijď nás zachránit. Aleluja.

Evangelium Mt 11,2–11

SLOVA SVATÉHO EVANGELIA PODLE MATOUŠE.

 JAN uslyšel ve vězení o činech Kristových; poslal k němu vzkaz po svých učednících: ³ „Jsi ten, který má přijít, nebo máme čekat jiného?“

⁴ Ježíš jim odpověděl: „Jděte, zvěstujte Janovi, co slyšíte a vidíte: ⁵ Slepí vidí, chromí chodí, malomocní jsou očišťováni, hluchí slyší, mrtví vstávají, chudým se zvěstuje evangelium. ⁶ A blaze tomu, kdo se nade mnou neuráží.“

⁷ Když Janovi učedníci odcházeli, začal Ježíš mluvit k zástupům o Janovi: „Na co jste se vyšli na poušť podívat? Na rákos, kterým kývá vítr? ⁸ Nebo co jste vyšli zhlédnout? Člověka oblečeného do drahých šatů? Ti, kdo nosí drahé šaty, jsou v domech královských. ⁹ Nebo proč jste vyšli? Vidět proroka? Ano, pravím vám, a víc než proroka. ¹⁰ To je ten, o němž je psáno: ‚Hle, já posílám posla před tvou tvář, aby ti připravil cestu.‘ ¹¹ Amen, pravím vám, mezi těmi, kdo se narodili z ženy, nevystoupil nikdo větší než Jan Křtitel; avšak i ten nejmenší v království nebeském je větší nežli on.“

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

Adventní Ó antifony – Antiphonæ maiores

Starobylé adventní antifony (6. století) je možné zpívat nebo říkat v příslušné dny jako verš před evangeliem. Mohou být také součástí liturgie hodin jako antifona k Magnificat.

17. prosince ~ *O Sapientia*

Ó moudrosti, tys vyšla z úst Nejvyššího a od počátku do konce pronikáš všechno, celý svět mocně a líbezně řídíš: přijď a nauč nás cestě moudrosti.

18. prosince ~ *O Adonai*

Ó Adonai, Vladaři Izraelova domu, ty ses ukázal Mojžíšovi v plameni hořícího keře a dals mu na Sinaji zákon: přijď a zachraň nás svou mocnou pravící.

19. prosince ~ *O Radix Jesse*

Ó kořeni Jesse, ty jsi byl dán na znamení národům, před tebou králové v úžasu zmlknou, tebe budou národy vzývat; přijď a vysvobod' nás a už neprodlévej.

20. prosince ~ *O Clavis David*

Ó klíči Davidův a žezlo Izraelova domu, ty otvíráš, a nikdo nezavře, ty zavíráš, a nikdo neotevře: přijď a vyved' z vězení ty, kdo jsou spoutáni v temnotách a stínu smrti.

21. prosince ~ *O Oriens*

Ó Vycházející z výsosti, jase věčného světla a slunce spravedlnosti: přijď a osvět' ty, kdo jsou v temnotách a stínu smrti.

22. prosince ~ *O Rex gentium*

Ó králi a touho národů, úhelný kameni, který rozdělené spojuješ v jedno: přijď a spas člověka, kterého jsi utvořil z prachu země.

23. prosince ~ *O Emmanuel*

Ó Emanueli, náš Králi a Zákonodárce, očekávání a spásu národů: přijď a zachraň nás, Pane, náš Bože.

4. neděle adventní A

18.–24. prosince

Introit ~ *Rorate cæli* Iz 45,8 + Ž 19,2

Rosu dejte, nebesa, shůry, a oblaka dštěte spravedlivého: otevři se, země, a vydej Spasitele. ~ Nebesa vypravují o Boží slávě, obloha hovoří o díle jeho rukou. Sláva Otci. ~ Rosu dejte...

1. čtení Iz 7,10–16

ČTENÍ Z KNIHY PROROKA IZAJÁŠE.

HOSPODIN promluvil znovu k Achazovi: ¹¹ „Vyžádej si znamení od Hospodina, svého Boha, buď dole z hlubin nebo nahoře z výšin.“ ¹² Achaz odpověděl: „Nechci žádat a nebudu pokoušet Hospodina.“ ¹³ I řekl Izajáš: „Slyšte, dome Davidův! Což je vám málo zkoušet trpělivost lidí, že chcete zkoušet i trpělivost mého Boha? ¹⁴ Proto vám dá znamení sám Panovník:

Hle, dívka počne a porodí syna
a dá mu jméno Immanuel (to je S námi Bůh).

¹⁵ Bude jíst smetanu a med, aby dovedl zavrhnout zlé a volit dobré.
¹⁶ Ještě než bude chlapec umět zavrhnout zlé a volit dobré, bude opuštěna země, z jejíchž obou králů máš hrůzu. “

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

Ž 80,2ac+3b.15–16.18–19 ZsOL (149)

Ř. PŘIJĎ, PANE, A VYSSVOBOD NÁS!

Slyš, Izraelův pastýři, *
skvěj se září, ty, který trůníš nad cheruby,
probud' svou sílu *
a přijď nás zachránit! **Ř.**

Bože zástupů, vrať se, *
shlédni z nebe a podívej se, pečuj o tuto révu!
Ochraňuj, co zasadila tvá pravice, *
výhonek, který sis vypěstoval! **Ř.**

Ať je tvá ruka nad mužem po tvé pravici, *
nad člověkem, kterého sis vychoval.
Neustoupíme už od tebe, *
zachovej nás naživu, a budeme velebit tvé jméno. **Ř.**

2. čtení Ř 1,1–7

ČTENÍ Z LISTU SVATÉHO APOŠTOLA PAVLA ŘÍMANŮM.

PAVEL, služebník Krista Ježíše, povoláný za apoštola, vyvolený ke zvěstování Božího evangelia, ² jež Bůh ústy svých proroků předem zaslíbil ve svatých Písmech, ³ evangelia o jeho Synu, který tělem pocházel z rodu

Davidova, ⁴ ale Duchem svatým byl ve svém zmrtvýchvstání uveden do moci Božího Syna, evangelia o Ježíši Kristu, našem Pánu.

⁵ Skrze něho jsme přijali milost apoštolského poslání, aby ke cti jeho jména uposlechly a uvěřily všechny národy; ⁶ k nim patříte i vy, neboť jste byli povoláni Ježíšem Kristem. ⁷ Všem vám v Římě, kdo jste Bohem milováni a povoláni ke svatosti: milost vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Ježíše Krista.

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

Verš před evangeliem ~ *Veni Domine*

Aleluja. Přijď, Pane, a neprodlévej. Odpusť hříchy svého lidu. Aleluja.

Evangelium Mt 1,18–25

SLOVA SVATÉHO EVANGELIA PODLE MATOUŠE.

 NAROZENÍ Ježíše Krista se událo takto: Jeho matka Maria byla zasnoubena Josefovi, ale dříve než se sešli, shledalo se, že počala z Ducha svatého. ¹⁹ Její muž Josef byl spravedlivý a nechtěl ji vystavit hanbě; proto se rozhodl propustit ji potají. ²⁰ Ale když pojal ten úmysl, hle, anděl Páně se mu zjevil ve snu a řekl: „Josefe, synu Davidův, neboj se přijmout Marii, svou manželku; neboť co v ní bylo počato, je z Ducha svatého. ²¹ Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš; neboť on vysvobodí svůj lid z jeho hříchů.“

²² To všechno se stalo, aby se splnilo, co řekl Hospodin ústy proroka: ²³ „Hle, panna počne a porodí syna a dají mu jméno Immanuel,“ to jest přeloženo „Bůh s námi“.

²⁴ Když se Josef probudil ze spánku, učinil, jak mu přikázal anděl Hospodinův, a přijal svou manželku k sobě. ²⁵ Ale nežili spolu, dokud neporodila syna; a dal mu jméno Ježíš.

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

DOBA VÁNOČNÍ

Narození Páně

.....

Elogium Narození Páně

Oznámení nadcházející slavnosti Narození Páně je možné číst nebo zpívat na závěr některé z modliteb během 24. prosince nebo na začátku eucharistické slavnosti Narození Páně v noci, přičemž elogium nenahrazuje žádnou z částí liturgie.

MNOHÁ staletí po stvoření světa,
kdy na počátku Bůh stvořil nebe a zemi
a učinil člověka ke svému obrazu.
Mnohá staletí od chvíle,
kdy Nejvyšší po povodni učinil na nebi duhu jako znamení smlouvy.
Dvacet jedno století od cesty Abraháma,
našeho otce ve víře, z Uru chaldejského.
Třináct století od vyjití lidu Izraele z Egypta pod vedením Mojžíše,
asi tisíc let od pomazání Davida na krále,
šedesát pět týdnů podle Danielova proroctví.
V době sto devadesáté čtvrté olympiády,
sedm set padesát dva let od založení města Říma.
Ve čtyřicátém druhém roce vlády císaře Oktaviána Augusta,
když byl na celém světě mír,
Ježíš Kristus, věčný Bůh a Syn věčného Otce,
protože chtěl posvětit svět svým příchodem,
byl počat z Ducha svatého
a po uplynutí devíti měsíců od početí
narodil se v Betlémě judském z Panny Marie
a stal se člověkem.

.....

Narození Páně – vigilie

24. prosince

Introit ~ *Hodie scietis* Ex 16,6–7; Iz 35,4 + Ž 24,1

Dnes uvidíte, že přijde Pán a spasí nás, a ráno spatříte Hospodinovu slávu. ~
 Hospodinova je země se vším, co je na ní, svět i ti, kdo na něm sídlí. Sláva Otci. ~
 Dnes uvidíte...

1. čtení Iz 62,1–5

ČTENÍ Z KNIHY PROROKA IZAJÁŠE.

Kvůli Sijónu nebudu zticha,
 kvůli Jeruzalému si nedopřeji odpočinku,
 dokud jako záře nevzejde jeho spravedlnost,
 dokud jako pochodeň nevzplane jeho spása.
² Pronárody spatří tvoji spravedlnost
 a všichni králové tvou slávu.
 Nazvou tě novým jménem,
 jež určila Hospodinova ústa.
³ Budeš nádhernou korunou v Hospodinově ruce
 a královským turbanem v dlaních svého Boha.
⁴ Už nikdy o tobě neřeknou: „Opuštěná“.
 A nikdy o tvé zemi neřeknou: „Zpustošená“.
 Budou tě nazývat: „Oblíbená“
 a tvou zemi: „Vdaná“,
 protože si tě Hospodin oblíbil
 a tvá země se vdala.
⁵ Jako se mladík žení s pannou,
 tak se tví synové ožení s tebou.
 A jako se ženich veselí z nevěsty,
 tak se tvůj Bůh bude veselit z tebe.
 SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

Ž 89,4–5.16–17.27+29 ZsOL (167)

Ř. NA VĚKY CHCI ZPÍVAT O HOSPODINOVÝCH MILOSTECH.

Smlouvu jsem sjednal se svým vyvoleným, *
 Davidovi, svému služebníku, jsem přísahal:
 Na věky zajistím tvůj rod *
 a tvůj trůn zbuduji na všechna pokolení. **Ř.**

Šťastný je lid, který dovede oslavovat, *
 chodí, Hospodine, v záři tvé tváře.
 Ve tvém jménu jásají ustavičně *
 a tvou spravedlností se honosí. **Ř.**

On mě bude vzývat: Ty jsi můj otec, *
 můj Bůh a skála mé spásy.
 Navěky mu zachovám svou milost, *
 má smlouva s ním nepřestane platit. **Ř.** NA VĚKY CHCI ZPÍVAT O HOSPODINOVÝCH
 MILOSTECH.

2. čtení Sk 13,16–17.22b–25

ČTENÍ ZE SKUTKŮ APOŠTOLŮ.

Tu povstal Pavel, pokynul rukou a řekl: „Muži izraelští a s nimi vy, kteří ctíte jediného Boha, slyšte mne! ¹⁷ Bůh tohoto izraelského lidu si vyvolil naše praotce, učinil z nich za jejich pobytu v Egyptě silný národ a vyvedl je odtud svou velkou mocí.

^{22b} Hospodin jim povolal za krále Davida, o němž vydal svědectví: „V Davidovi, synu Isajovu, jsem našel muže, jakého jsem měl na mysli. On splní vše, co chci.“ ²³ A z Davidova potomstva dal Bůh Izraeli podle svého slibu Spasitele Ježíše. ²⁴ Před jeho vystoupením kázal Jan všemu izraelskému lidu, aby se odvrátili od svých hříchů a dali se pokřtít. ²⁵ Když Jan končil své poslání, řekl: „Já nejsem ten, za koho mě pokládáte. Za mnou přichází někdo, jemuž nejsem hoden rozvázat řemínek na jeho nohou.““

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

Verš před evangeliem ~ Crastina die

Aleluja. Zítří bude zničena nepravost země a bude nad námi panovat Spasitel světa.
 Aleluja.

Evangeliium Mt 1,1–25

SLOVA SVATÉHO EVANGELIA PODLE MATOUŠE.

 LISTINA rodu Ježíše Krista, syna Davidova, syna Abrahamova. ² Abraham měl syna Izáka, Izák Jákoba, Jákob Judu a jeho bratry, ³ Juda Farese a Záru z Támary, Fares měl syna Chesróma, Chesróm Arama. ⁴ Aram měl syna Amínadaba, Amínadab Naasona, Naason Salmóna, ⁵ Salmón měl syna Bóaza z Rachaby, Bóaz Obéda z Rút, Obéd Isaje ⁶ a Isaj Davida krále. David měl syna Šalomouna z ženy Uriášovy, ⁷ Šalomoun Roboáma, Roboám Abiu, Abia Asafa, ⁸ Asaf Jóšafata, Jóšafat Jórama, Jóram Uziáše. ⁹ Uziáš měl syna Jótama, Jótam Achaza, Achaz Ezechiáše, ¹⁰ Ezechiáš Manase, Manase měl syna Amose, Amos Joziáše, ¹¹ Joziáš Jechoniáše a jeho bratry za babylónského zajetí.

¹² Po babylónském zajetí Jechoniáš měl syna Salatuela, Salatiel Zorobabela, ¹³ Zorobabel Abiuda, Abiud Eliakima, Eliakim Azóra, ¹⁴ Azór Sádoka, Sádok Achima. Achim měl syna Eliuda, ¹⁵ Eliud Eleazara, Eleazar Mattana,

Mattan Jákoba, ¹⁶ Jákob pak měl syna Josefa, muže Marie, z níž se narodil Ježíš, řečený Kristus.

¹⁷ Všechno pokolení od Abrahama do Davida bylo tedy čtrnáct, od Davida po babylónské zajetí čtrnáct a od babylónského zajetí až po Krista čtrnáct.

¹⁸ Narození Ježíše Krista se událo takto: Jeho matka Maria byla zasnoubena Josefovi, ale dříve než se sešli, shledalo se, že počala z Ducha svatého.

¹⁹ Její muž Josef byl spravedlivý a nechtěl ji vystavit hanbě; proto se rozhodl propustit ji potají. ²⁰ Ale když pojal ten úmysl, hle, anděl Páně se mu zjevil ve snu a řekl: „Josefe, synu Davidův, neboj se přijmout Marii, svou manželku; neboť co v ní bylo počato, je z Ducha svatého. ²¹ Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš; neboť on vysvobodí svůj lid z jeho hříchů.“

²² To všechno se stalo, aby se splnilo, co řekl Hospodin ústy proroka:

²³ „Hle, panna počne a porodí syna a dají mu jméno Immanuel,“ to jest přeloženo „Bůh s námi“.

²⁴ Když se Josef probudil ze spánku, učinil, jak mu přikázal anděl Hospodinův, a přijal svou manželku k sobě. ²⁵ Ale nežili spolu, dokud neporodila syna; a dal mu jméno Ježíš.

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

Narození Páně – v noci

24. nebo 25. prosince

Introit ~ *Dominus dixit* Ž 2,7b.1

Hospodin mi řekl: Ty jsi můj syn, já jsem tě dnes zplodil. ~ Proč se pronárody bouří, proč národy kuji marné plány? Sláva Otci. ~ Hospodin mi řekl...

1. čtení Iz 9,1–6

ČTENÍ Z KNIHY PROROKA IZAJÁŠE.

LID, který chodí v temnotách,
uvidí velké světlo;
nad těmi, kdo sídlí v zemi šeré smrti,
zazáří světlo.

² Rozmnožil jsi národ,
rozhojnil jsi jeho radost;
budou se před tebou radovat,
jako se radují ve žních,
tak jako jásají ti,
kdo se dělí o kořist.

³ Neboť jho jeho břemene
a hůl na jeho záda

i prut jeho poháněče
zlomíš jako v den Midjánu.

⁴ Pak každá bota obouvaná do válečné vřavy
a každý plášť vyválený v prolité krvi
budou k spálení, budou potravou ohně.

⁵ Neboť se nám narodí dítě,
bude nám dán syn,
na jehož rameni spočine vláda
a bude mu dáno jméno:
„Divuplný rádce, Božský bohatýr,
Otec věčnosti, Vládce pokoje.“

⁶ Jeho vladařství se rozšíří a pokoj bez konce spočine
na trůně Davidově a na jeho království.
Upevní a podepře je právem a spravedlností
od toho času až navěky.
Horlivost Hospodina zástupů to učiní.

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

Ž 96,1–3.11–12.13 ZsOL (183)

Ř. UZŘELY VŠECHNY KONČINY ZEMĚ SPÁSU NAŠEHO BOHA.

Zpívejte Hospodinu píseň novou, *
zpívejte Hospodinu, všechny země!
Zpívejte Hospodinu, velejte jeho jméno! *
rozhlášte den po dni jeho spásu!
Vypravujte mezi pohany o jeho slávě, *
mezi všemi národy o jeho divech. **Ř.**

Radujte se, nebesa, zajásej, země, *
zahuč, moře a vše, co je naplňuje;
zaplesej, pole a vše, co je na něm. *
Tehdy se rozveselí všechny lesní stromy. **Ř.**

Před Hospodinem, že přichází, *
že přichází řídit zemi.
Bude řídit svět spravedlivě, *
národy bude spravovat věrně. **Ř.**

2. čtení Tt 2,11–14

ČTENÍ Z LISTU TITOVÍ.

UKÁZALA se Boží milost, která přináší spásu všem lidem ¹² a vychovává nás k tomu, abychom se zřekli bezbožnosti a světských vášní, žili rozumně, spravedlivě a zbožně v tomto věku ¹³ a očekávali blažené splnění

naděje a příchod slávy velikého Boha a našeho Spasitele Ježíše Krista.
¹⁴ On se za nás obětoval, aby nás vykoupil ze všeho hříchu a posvětil za svůj vlastní lid, horlivý v dobrých skutcích.

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

Verš před evangeliem ~ *Dominus dixit ad me* Ž 2,7b

Aleluja. Hospodin mi řekl: Ty jsi můj syn, já jsem tě dnes zplodil. Aleluja.

Evangeliium L 2,1–14[15–20]

SLOVA SVATÉHO EVANGELIA PODLE LUKÁŠE.

 STALO se v oněch dnech, že vyšlo nařízení od císaře Augusta, aby byl po celém světě proveden soupis lidu. ² Tento první majetkový soupis se konal, když Sýrii spravoval Quirinius. ³ Všichni se šli dát zapsat, každý do svého města. ⁴ Také Josef se vydal z Galileje, z města Nazareta, do Judska, do města Davidova, které se nazývá Betlém, poněvadž byl z domu a rodu Davidova, ⁵ aby se dal zapsat s Marií, která mu byla zasnoubena a čekala dítě.

⁶ Když tam byli, naplnily se dny a přišla její hodina. ⁷ I porodila svého prvorozeného syna, zavinula jej do plenek a položila do jeslí, protože se pro ně nenašlo místo pod střechou. ⁸ A v té krajině byli pastýři pod širým nebem a v noci se střídali v hlídkách u svého stáda. ⁹ Náhle při nich stál anděl Páně a sláva Páně se rozzářila kolem nich. Zmocnila se jich veliká bázeň. ¹⁰ Anděl jim řekl: „Nebojte se, hle, zvěstuji vám velikou radost, která bude pro všechnen lid.

¹¹ Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán, v městě Davidově. ¹² Toto vám bude znamením: Naleznete děťátko v plenkách, položené do jeslí.“
¹³ A hned tu bylo s andělem množství nebeských zástupů a takto chválili Boha: ¹⁴ „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj mezi lidmi; Bůh v nich má zalíbení.“

[¹⁵ Jakmile andělé od nich odešli do nebe, řekli si pastýři: „Pojďme až do Betléma a podívejme se na to, co se tam stalo, jak nám Pán oznámil.“
¹⁶ Spěchali tam a našli Marii a Josefa i to děťátko položené do jeslí. ¹⁷ Když je spatřili, pověděli, co jim bylo řečeno o tom dítěti. ¹⁸ Všichni, kdo to uslyšeli, užasli nad tím, co jim pastýři vyprávěli. ¹⁹ Ale Maria to všechno v mysli zachovávala a rozvažovala o tom. ²⁰ Pastýři se pak navrátili, oslavující a chválíce Boha za všechno, co slyšeli a viděli, jak jim to bylo řečeno.]

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

Narození Páně – za svítání

25. prosince

Introit ~ *Lux fulgebit* Iz 9,1.5; L 1,33 + Ž 93,1

Světlo zazáří dnes nad námi, neboť se nám narodil Pán: a bude mu dáno jméno: Divuplný, Bůh, Vládce pokoje, Otec věčnosti; jeho království nebude mít konce. ~ Hospodin kraluje! Oděl se důstojností. Oděl se Hospodin, opásal se mocí. Sláva Otci. ~ Světlo zazáří...

1. čtení Iz 62,6–12

ČTENÍ Z KNIHY PROROKA IZAJÁŠE.

NA tvých hradbách, Jeruzaléme,
jsem ustanovil strážce;
po celý den a po celou noc
ať nikdy nejsou zticha.

Vy, kteří připomínáte Hospodina,
nedopřávejte si klidu!

⁷ Nedopřávejte mu klidu,
dokud nepostaví Jeruzalém,
dokud mu nevrátí
v zemi chvalozpěv.

⁸ Hospodin přísáhl svou pravicí,
svou mocnou paží:

„Už nikdy nedám tvé obilí
za pokrm nepřítelům,
už nikdy nebudou pít synové ciziny tvůj mošt,
pro který jsi namáhavě pracovala.

⁹ Co kdo sklídí, bude též jíst
a bude chválit Hospodina,
a kdo budou sbírat hrozny, budou z nich pít víno
na mých svatých nádvořích.“

¹⁰ Projděte, projděte branami!

Připravte lidu cestu!

Vyrovnejte, vyrovnejte silnici!

Odstraňte kamení!

Zvedněte korouhev nad národy!

¹¹ Hle, Hospodin dává slyšet

až do dálav země výzvu:

„Vyřídte dceři sijónské:

Hle, přichází tvá spása!“

Hle, svoji mzdu má s sebou,

u sebe svůj výdělek.
¹² Nazvou je „Lid svatý“,
 „Hospodinovi vykoupení“.
 A tebe nazvou „Vyhledávaná“,
 „Město neopuštěné“.
 SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

Ž 97,1+6.11–12 ZsOL (188)

Ř. UZŘELY VŠECHNY KONČINY ZEMĚ SPÁSU NAŠEHO BOHA.

Hospodin kraluje, ať zajásá země, *
 ať se radují četné ostrovy!
 Nebesa hlásají jeho spravedlnost *
 a všechny národy vidí jeho slávu. Ř.

Světlo vychází spravedlivému *
 a lidem upřímného srdce radost.
 Radujte se, spravedliví, v Hospodinu *
 a oslavujte jeho svaté jméno! Ř.

2. čtení Tt 3,4–7

ČTENÍ Z LISTU TITOVÍ.

UKÁZALA se dobrota a láska našeho Spasitele Boha: ⁵ On nás zachránil ne pro spravedlivé skutky, které my jsme konali, nýbrž ze svého slitování; zachránil nás obmytím, jímž jsme se znovu zrodili k novému životu skrze Ducha svatého. ⁶ Bohatě na nás vylil svého Ducha skrze Ježíše Krista, našeho Spasitele, ⁷ abychom ospravedlnění jeho milostí měli podíl na věčném životě, k němuž se upíná naše naděje.

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

Verš před evangeliem ~ Dominus regnavit decorem Ž 93,1

Aleluja. Hospodin kraluje! Oděl se důstojností. Oděl se Hospodin, opásal se mocí.
 Aleluja.

Evangelium L 2,[1–7]8–20

SLOVA SVATÉHO EVANGELIA PODLE LUKÁŠE.

 [STALO se v oněch dnech, že vyšlo nařízení od císaře Augusta, aby byl po celém světě proveden soupis lidu. ² Tento první majetkový soupis se konal, když Sýrii spravoval Quirinius. ³ Všichni se šli dát zapsat, každý do svého města. ⁴ Také Josef se vydal z Galileje, z města Nazareta, do Judska, do města Davidova, které se nazývá Betlém, poněvadž byl z domu a rodu Davidova, ⁵ aby se dal zapsat s Marií, která mu byla zasnoubena a čekala dítě. ⁶ Když tam byli, naplnily se dny a přišla její hodina. ⁷ I porodila svého

prvorozeného syna, zavinula jej do plenek a položila do jeslí, protože se pro ně nenašlo místo pod střechou.]

⁸ A v té krajině byli pastýři pod širým nebem a v noci se střídali v hlídkách u svého stáda. ⁹ Náhle při nich stál anděl Páně a sláva Páně se rozzářila kolem nich. Zmocnila se jich veliká bázeň. ¹⁰ Anděl jim řekl: „Nebojte se, hle, zvěstuji vám velikou radost, která bude pro všechny lid. ¹¹ Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán, v městě Davidově. ¹² Toto vám bude znamením: Naleznete děťátko v plenkách, položené do jeslí.“ ¹³ A hned tu bylo s andělem množství nebeských zástupů a takto chválili Boha: ¹⁴ „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj mezi lidmi; Bůh v nich má zalíbení.“

¹⁵ Jakmile andělé od nich odešli do nebe, řekli si pastýři: „Pojďme až do Betléma a podívejme se na to, co se tam stalo, jak nám Pán oznámil.“ ¹⁶ Spěchali tam a našli Marii a Josefa i to děťátko položené do jeslí. ¹⁷ Když je spatřili, pověděli, co jim bylo řečeno o tom dítěti. ¹⁸ Všichni, kdo to uslyšeli, užasli nad tím, co jim pastýři vyprávěli. ¹⁹ Ale Maria to všechno v mysli zachovávala a rozvažovala o tom. ²⁰ Pastýři se pak navrátili, oslavující a chválíce Boha za všechno, co slyšeli a viděli, jak jim to bylo řečeno.

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

Narození Páně – ve dne

25. prosince

Introit ~ *Puer natus est nobis* Iz 9,5 + Ž 98,1

Neboť se nám narodí dítě, bude nám dán syn, na jehož rameni spočine vláda a bude mu dáno jméno: Divuplný rádce. ~ Zpívejte Hospodinu píseň novou, neboť učinil podivuhodné věci. Sláva Otci. ~ Neboť se nám...

1. čtení Iz 52,7–10

ČTENÍ Z KNIHY PROROKA IZAJÁŠE.

JAK líbezné je, když po horách jdou
nohy toho, jenž poselství nese
a ohlašuje pokoj,
jenž nese dobré poselství
a ohlašuje spásu,
jenž Sijónu hlásá:
„Tvůj Bůh kraluje!“

⁸ Slyš! Tvoji strážní pozvedají hlas,
plesají společně,
protože na vlastní oči vidí,
že Hospodin se vrací na Sijón.

⁹ Zvučně spolu plesejte,

jeruzalémské trosky,
vždyť Hospodin potěšil svůj lid,
vykoupil Jeruzalém.

¹⁰ Hospodin obnažil
svou svatou paži
před zraky všech pronárodů.
I spatří všechny dálavy země
spásu našeho Boha.

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

Ž 98,1.2–3ab.3c–4.5–6 ZsOL (191)

Ř. UZŘELY VŠECHNY KONČINY ZEMĚ SPÁSU NAŠEHO BOHA.

Zpívejte Hospodinu píseň novou, *
neboť učinil věci podivuhodné.
Vítězství je dílem jeho pravice, *
jeho svatého ramene. **Ř.**

Hospodin uvedl ve známost svou spásu, *
před zraky pohanů zjevil svou spravedlnost.
Rozpomenul se na svou dobrotu a věrnost *
Izraelovu domu. **Ř.**

Všechny končiny země uzřely *
spásu našeho Boha.
Jásejte Hospodinu, všechny země, *
radujte se, plesejte a hrejte! **Ř.**

Hrejte Hospodinu na citeru, *
na citeru a s doprovodem zpěvu,
za hlaholu trub a rohů, *
jásejte před králem Hospodinem! **Ř.**

2. čtení Žd 1,1–4[5–12]

ČTENÍ Z LISTU ŽIDŮM.

MNOHOKRÁT a mnohými způsoby mluvíval Bůh k otcům ústy proroků; ² v tomto posledním čase k nám promluvil ve svém Synu, jehož ustanovil dědicem všeho a skrze něhož stvořil i věky. ³ On, odlesk Boží slávy a výraz Boží podstaty, nese všechno svým mocným slovem. Když dokonal očištění od hříchů, usedl po pravici Božího majestátu na výsostech ⁴ a stal se o to vznešenějším než andělé, oč je převyšuje jménem, které mu bylo dáno.

[⁵ Komu kdy z andělů Bůh řekl:

„Ty jsi můj Syn, já jsem tě dnes zplodil!“

A jinde se praví:

„Já mu budu Otcem a on mi bude Synem.“

⁶ A když chce uvést Prvorozeného do světa, praví opět:

„Ať se mu pokloní všichni andělé Boží!“

⁷ O andělech je řečeno:

„Jeho andělé jsou vanutí větru
a jeho služebníci plápolající oheň.“

⁸ O Synovi však:

„Tvůj trůn, Bože, je na věky věků
a žezlo práva je žezlem tvého království.

⁹ Miluješ spravedlnost a nenávidíš nepravost,
proto pomazal tě, Bože, Bůh tvůj
olejem radosti nad všechny tvé druhy.“

¹⁰ A dále:

„Ty, Pane, jsi na počátku založil zemi,
i nebesa jsou dílem tvých rukou.

¹¹ Ona pominou, ty však zůstáváš;
nebesa zvetšejí jako oděv,

¹² svineš je jako plášť a jako šat se změní,
ty však jsi stále týž
a tvá léta nikdy neustanou.“]

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

Verš před evangeliem ~ *Dies sanctificatus*

Aleluja. Zazářil nám posvěcený den, pojďte, národy, a klaňte se Hospodinu, neboť
dnes sestoupilo veliké světlo na zem. Aleluja.

Evangeliium J 1,1–14[15–18]

SLOVA SVATÉHO EVANGELIA PODLE JANA.

 NA počátku bylo Slovo,
to Slovo bylo u Boha,
to Slovo bylo Bůh.

² To bylo na počátku u Boha.

³ Všechno povstalo skrze ně
a bez něho nepovstalo nic,
co jest. ⁴ V něm byl život
a život byl světlo lidí.

⁵ To světlo ve tmě svítí
a tma je nepohltila.

⁶ Od Boha byl poslán člověk,
jménem Jan.

⁷ Ten přišel proto,
aby vydal svědectví o tom světle,

aby všichni uvěřili skrze něho.

⁸ Jan sám nebyl tím světlem,
ale přišel, aby o tom světle vydal svědectví.

⁹ Bylo tu pravé světlo,
které osvěcuje každého člověka;
to přicházelo do světa.

¹⁰ Na světě byl,
svět skrze něj povstal,
ale svět ho nepoznal.

¹¹ Přišel do svého vlastního,
ale jeho vlastní ho nepřijali.

¹² Těm pak, kteří ho přijali
a věří v jeho jméno,
dal moc stát se Božími dětmi.

¹³ Ti se nenarodili, jen jako se rodí lidé,
jako děti pozemských otců,
nýbrž narodili se z Boha.

¹⁴ A Slovo se stalo tělem
a přebývalo mezi námi.
Spatřili jsme jeho slávu,
slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn,
plný milosti a pravdy.

[¹⁵ Jan o něm vydával svědectví a volal: „To je ten, o němž jsem řekl: Přichází za mnou, ale je větší, protože tu byl dříve než já.“

¹⁶ Z jeho plnosti jsme byli obdarováni my všichni milostí za milostí.
¹⁷ Neboť Zákon byl dán skrze Mojžíše, milost a pravda se stala skrze Ježíše Krista. ¹⁸ Boha nikdy nikdo neviděl; jednorozený Syn, který je v náruči Otcově, nám o něm řekl.]

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

Svaté Rodiny – Ježíše, Marie a Josefa A

neděle v oktávu Narození Páně

Není-li v oktávu Narození Páně neděle nebo případně-li neděle na svátek sv. Štěpána 26. prosince, pak se slaví 30. prosince a čte se pouze jedno ze čtení a evangelium.

Introit ~ *Deus in loco sancto* Ž 68,6–7.36.2

Bůh v obydlí svém svatém. Bůh osamělé usazuje v domě. On dává moc a udatnost lidu. ~ Povstane Bůh, a rozprchnou se jeho nepřátelé, na útěk se před ním dají, kdo ho nenávidí. Sláva Otci. ~ Bůh v obydlí svém svatém...

1. čtení Iz 63,7–9

ČTENÍ Z KNIHY PROROKA IZAJÁŠE.

MILOSRDENSTVÍ Hospodinovo budu připomínat,
Hospodinovy chvályhodné činy,
všechno, jak Hospodin nás odměňoval,
velkou jeho dobrotu k izraelskému domu.

On je odměňoval podle svého slitování,
podle svého velikého milosrdenství.

⁸ Prohlásil: „Vždyť oni jsou můj lid,
synové, kteří nebudou klamat.“

Stal jsem se jim spasitelem.

⁹ Každým jejich soužením

byl sužován

a anděl stojící před jeho tváří

je zachraňoval;

svou láskou a shovívavostí

je vykupoval,

bral je na svá ramena a nosil je

po všechny dny dávné.

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

Ž 148,1–2.3–4.9–10.11–13b ZsOL (299)

Ř. OSLAVUJTE HOSPODINA, NEBOŽ JE DOBRÝ.

Chvalte Hospodina z nebes, *

chvalte ho na výsostech!

Chvalte ho, všichni jeho andělé, *

chvalte ho, všechny jeho zástupy! **Ř.**

Chvalte ho, slunce a měsíce, *

chvalte ho, všechny zářící hvězdy!

Chvalte ho, nebesa nebes *

a vody, které jsou nad nebesy! **Ř.**

Hory a všechny pahorky, *

ovocné stromy a všechny cedry,

všechna zvířata, divoká i krotká, *

plazi a okřídlené ptactvo. **Ř.**

Králové země a všechny národy, *

knížata a všichni soudcové země,

jinoši a s nimi panny, *

starci spolu s dětmi ať chválí Hospodinovo jméno, *

neboť jen jeho jméno je vznešené. **Ř.**

2. čtení Žd 2,10–18

ČTENÍ Z LISTU ŽIDŮM.

BRATŘI a sestry,¹⁰ bylo přirozené, že Bůh, pro něhož je vše a skrze něhož je vše, přivedl mnoho synů k slávě, když skrze utrpení učinil dokonalým původce jejich spásy.¹¹ A on, který posvěcuje, i ti, kdo jsou posvěcováni, jsou z téhož Otce. Proto se nestydí nazývat je svými bratry, když říká:

¹² ‚Budu zvěstovat tvé jméno svým bratrům,
uprostřed shromáždění tě budu chválit.‘

¹³ A jinde praví:

‚Také já svou důvěru složím v Boha.‘

A dále:

‚Hle, já a děti, které mi dal Bůh.‘

¹⁴ Protože děti spojuje krev a tělo, i on se stal jedním z nich, aby svou smrtí zbavil moci toho, kdo smrtí vládne, totiž ďábla,¹⁵ a aby tak vysvobodil ty, kdo byli strachem před smrtí drženi po celý život v otroctví.¹⁶ Neužívá se přece andělů, ale ‚ujímá se potomků Abrahamových‘.¹⁷ Proto musel být ve všem jako jeho bratři, aby se stal veleknězem milosrdným a věrným v Boží službě, a mohl tak smířit hříchy lidu.¹⁸ Protože sám prošel zkouškou utrpení, může pomoci těm, na které přicházejí zkoušky.

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

Verš před evangeliem ~ *Gaudete iusti* Ž 33,1

Aleluja. Zaplesejte, spravedliví, Hospodinu, sluší se ho chválit. Aleluja.

Evangelium Mt 2,13–23

SLOVA SVATÉHO EVANGELIA PODLE MATOUŠE.

 KDYŽ mudrci odešli, hle, anděl Hospodinův se ukázal Josefovi ve snu a řekl: ‚Vstaň, vezmi dítě i jeho matku, uprchni do Egypta a buď tam, dokud ti neřeknu; neboť Herodes bude hledat dítě, aby je zahubil.‘¹⁴ On tedy vstal, vzal v noci dítě i jeho matku, odešel do Egypta¹⁵ a byl tam až do smrti Herodovy. Tak se splnilo, co řekl Pán ústy proroka: ‚Z Egypta jsem povolal svého syna.‘

¹⁶ Když Herodes poznal, že ho mudrci oklamali, rozlítil se a dal povraždit všechny chlapce v Betlémě a v celém okolí ve stáří do dvou let, podle času, který vyzvěděl od mudrců.¹⁷ Tehdy se splnilo, co je řečeno ústy proroka Jeremjáše:

¹⁸ ‚Hlas v Ráma je slyšet,
pláč a veliký nářek;
Ráchel oplakává své děti

a nedá se utěšit,
protože jich není.'

¹⁹ Ale když Herodes umřel, hle, anděl Hospodinův se ukázal ve snu Josefovi v Egyptě ²⁰ a řekl: „Vstaň, vezmi dítě i jeho matku a jdi do země izraelské; neboť již zemřeli ti, kteří ukládali dítěti o život.“ ²¹ On tedy vstal, vzal dítě i jeho matku a vrátil se do izraelské země. ²² Když však uslyšel, že Archelaos kraluje v Judsku po svém otci Herodovi, bál se tam jít; ale na pokyn ve snu se obrátil do končin galilejských ²³ a usadil se v městě zvaném Nazaret – aby se splnilo, co je řečeno ústy proroků, že bude nazván Nazaretský.

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

Obřezání Páně a jména Ježíš | Panny Marie ABC

1. ledna

V dnešní liturgii se připomíná Ježíšova obřízka a přijetí jména Ježíš, k čemuž došlo v souladu se starozákonními předpisy osmého dne po jeho narození. Při dnešní slavnosti si také připomínáme Mariinu zásadní úlohu v dějinách spásy.

V současné době si 1. ledna připomínáme rovněž začátek občanského roku – proto jsou zde k dispozici také biblické texty, které je možné použít zejména pro bohoslužbu slova k Novému roku.

Introit ~ *Puer natus est nobis* Iz 9,5 + Ž 98,1

Neboť se nám narodí dítě, bude nám dán syn, na jehož rameni spočine vláda a bude mu dáno jméno: Divuplný rádce. ~ Zpívejte Hospodinu píseň novou, neboť učinil podivuhodné věci. Sláva Otci. ~ Neboť se nám...

nebo

Introit ~ *In nomine lesu* Fp 2,10–11 + Ž 8,2

Před Ježíšovým jménem ať se skloní každé koleno – na nebi, na zemi i pod zemí – a k slávě Boha Otce každý jazyk ať vyznává: Ježíš Kristus jest Pán. ~ Hospodine, Pane náš, jak vznešené je tvoje jméno po vši zemi! Sláva Otci. ~ Před Ježíšovým jménem...

nebo

Introit ~ *Sedulus* + Ž 45,2

Buď zdráva, svatá Rodičko, porodilas Krále, jenž nad nebem i zemí vládne na věčné věky. ~ Slavnostní řeč mi ze srdce tryská, své dílo přednesu králi. Sláva Otci. ~ Buď zdráva...

1. čtení Nu 6,22–27

ČTENÍ ZE ČTVRTÉ KNIHY MOJŽÍŠOVY.

HOSPODIN promluvil k Mojžíšovi: ²³ „Mluv k Áronovi a jeho synům: Budete žehnat synům Izraele těmito slovy:

²⁴ „Ať Hospodin tě požehná
a ochrání tě,

²⁵ ať Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář
a je ti milostiv,

²⁶ ať Hospodin obrátí k tobě svou tvář
a obdaří tě pokojem.‘

²⁷ Tak vloží mé jméno na Izraelce a já jim požehnám.“

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

Ž 8,2a+4–5.6–7.8–9 ZsOL (12)

Ř. BOŽE, BUĎ MILOSTIV A ŽEHNEJ NÁM!

Hospodine, náš Pane, když se zahledím na tvá nebesa, dílo tvých prstů, *
na měsíc, na hvězdy, které jsi stvořil:
Co je člověk, že na něho myslíš, *
co je smrtelník, že se o něho staráš? **Ř.**

Učinils ho jen o málo menším, než jsou andělé, *
ověnčils ho ctí a slávou,
dals mu vládnout nad dílem svých rukou, *
položils mu k nohám všechno: **Ř.**

Ovce i veškerý dobytek, *
k tomu i polní zvířata,
ptáky na nebi a ryby v moři, *
vše, co se hemží na stezkách moří. **Ř.**

2. čtení Ga 4,4–7

ČTENÍ Z LISTU SVATÉHO APOŠTOLA PAVLA GALATSKÝM.

BRATŘI a sestry, ⁴ když se naplnil stanovený čas, poslal Bůh svého Syna, narozeného z ženy, podrobeného zákonu, ⁵ aby vykoupil ty, kteří jsou zákonu podrobeni, tak abychom byli přijati za syny.

⁶ Protože jste synové, poslal Bůh do našich srdcí Ducha svého Syna, Ducha volajícího Abba, Otče. ⁷ A tak už nejsi otrok, nýbrž syn, a když syn, tedy z moci Boží i dědic.

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

nebo

2. čtení Fp 2,5–11

ČTENÍ Z LISTU SVATÉHO APOŠTOLA PAVLA FILIPSKÝM.

BRATŘI a sestry, ⁵ necht' je mezi vámi takové smýšlení jako v Kristu Ježíši:
⁶ Způsobem bytí byl roven Bohu,
 a přece na své rovnosti nelpěl,
⁷ nýbrž sám sebe zmařil,
 vzal na sebe způsob služebníka,
 stal se jedním z lidí.
 A v podobě člověka ⁸ se ponížil,
 v poslušnosti podstoupil i smrt,
 a to smrt na kříži.
⁹ Proto ho Bůh vyvýšil nade vše
 a dal mu jméno nad každé jméno,
¹⁰ aby se před jménem Ježíšovým sklonilo každé koleno
 – na nebi, na zemi i pod zemí –
¹¹ a k slávě Boha Otce každý jazyk aby vyznával:
 Ježíš Kristus jest Pán.

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

Verš před evangeliem ~ *Multifarie olim Deus* Žd 1,1–2

Aleluja. Mnohokrát a mnohými způsoby mluvíval Bůh k otcům ústy proroků; v tomto posledním čase k nám promluvil ve svém Synu. Aleluja.

nebo

Verš před evangeliem ~ *Ave Maria + Virga Iesse* L 1,28.42; [Iz 11,1]

Aleluja. Buď zdráva, milostí zahrnutá, Pán s tebou, Požehnaná jsi nade všechny ženy a požehnaný plod tvého těla. [Vzešel proutek z pařezu Jišajova. Panna porodila toho, který je člověk i Bůh. Znovu Bůh udělil pokoj a smířil v sobě zemi s nebem.] Aleluja.

Evangelium L 2,15–21

SLOVA SVATÉHO EVANGELIA PODLE LUKÁŠE.

 JAKMILE andělé od nich odešli do nebe, řekli si pastýři: „Pojďme až do Betléma a podívejme se na to, co se tam stalo, jak nám Pán oznámil.“ ¹⁶ Spěchali tam a našli Marii a Josefa i to děťátko položené do jeslí. ¹⁷ Když je spatřili, pověděli, co jim bylo řečeno o tom dítěti. ¹⁸ Všichni, kdo to uslyšeli, užasli nad tím, co jim pastýři vyprávěli. ¹⁹ Ale Maria to všechno v mysli zachovávala a rozvažovala o tom. ²⁰ Pastýři se pak navrátili, oslavujíce a chválíce Boha za všechno, co slyšeli a viděli, jak jim to bylo řečeno.

²¹ Když uplynulo osm dní a nastal čas k jeho obřízce, dali mu jméno Ježíš, které dostal od anděla dříve, než jej matka počala.

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

Pokud se z pastoračních důvodů koná bohoslužba tematicky vztažená k začátku občanského roku, čtou se tyto texty:

Nový rok – začátek občanského roku ABC

Introit ~ *In nomine Iesu* Fp 2,10–11 + Ž 8,2

Před Ježíšovým jménem ať se skloní každé koleno – na nebi, na zemi i pod zemí – a k slávě Boha Otce každý jazyk ať vyznává: Ježíš Kristus jest Pán. ~ Hospodine, Pane náš, jak vznešené je tvoje jméno po vsi zemi! Sláva Otci. ~ Před Ježíšovým jménem...

1. čtení Kaz 3,1–13

ČTENÍ Z KNIHY KAZATEL.

VŠECHNO má určenou chvíli
a veškeré dění pod nebem svůj čas:

² Je čas rození i čas umírání,

čas sázet i čas trhat;

³ je čas zabíjet i čas léčit,

čas bořit i čas budovat;

⁴ je čas plakat i čas smát se,

čas truchlit i čas poskakovat;

⁵ je čas kameny rozhazovat i čas kameny sbírat,

čas objímat i čas objímání zanechat;

⁶ je čas hledat i čas ztrácet,

čas opatrovat i čas odhazovat;

⁷ je čas roztrhávat i čas sešívát,

čas mlčet i čas mluvit;

⁸ je čas milovat i čas nenávidět,

čas boje i čas pokoje.

⁹ Jaký užitek má ten, kdo pracuje,
ze všeho svého pachtění?

¹⁰ Viděl jsem lopotu,

kterou Bůh uložil lidským synům,

a tak se lopotí.

¹¹ On všechno učinil krásně a v pravý čas,

lidem dal do srdce i touhu po věčnosti,

jenže člověk nevystihne

začátek ani konec díla, jež Bůh koná.

¹² Poznal jsem, že není pro něho nic lepšího, než se radovat a konat v životě dobro.

¹³ A tak je tomu s každým člověkem: to, že jí a pije a okusí při veškerém svém pachtění dobrých věcí, je dar Boží.

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

Ž 8,2a+4–5.6–7.8–9 ZsOL (12)

Ř. BOŽE, BUĎ MILOSTIV A ŽEHNEJ NÁM!

Hospodine, náš Pane, když se zahledím na tvá nebesa, dílo tvých prstů, *
na měsíc, na hvězdy, které jsi stvořil:
Co je člověk, že na něho myslíš, *
co je smrtelník, že se o něho staráš? Ř.

Učinils ho jen o málo menším, než jsou andělé, *
ověnčils ho ctí a slávou,
dals mu vládnout nad dílem svých rukou, *
položils mu k nohám všechno: Ř.

Ovce i veškerý dobytek, *
k tomu i polní zvířata,
ptáky na nebi a ryby v moři, *
vše, co se hemží na stezkách moří. Ř.

2. čtení Zj 21,1–6a

ČTENÍ ZE ZJEVENÍ JANOVA.

JÁ, Jan, viděl jsem nové nebe a novou zemi, neboť první nebe a první země pominuly a moře již vůbec nebylo. ² A viděl jsem od Boha z nebe sestupovat svaté město, nový Jeruzalém, krásný jako nevěsta ozdobená pro svého ženicha. ³ A slyšel jsem veliký hlas od trůnu: „Hle, příbytek Boží uprostřed lidí, Bůh bude přebývat mezi nimi a oni budou jeho lid; on sám, jejich Bůh, bude s nimi, ⁴ a setře jim každou slzu z očí. A smrti již nebude, ani žalu ani nářku ani bolesti už nebude – neboť co bylo, pominulo.“

⁵ Ten, který seděl na trůnu, řekl: „Hle, všecko tvořím nové.“ A řekl: „Napiš: Tato slova jsou věrná a pravá.“ ^{6a} A dodal: „Již se vyplnila. Já jsem Alfa i Omega, počátek i konec.“

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

Verš před evangeliem ~ Multifarie olim Deus Žd 1,1–2

Aleluja. Mnohokrát a mnohými způsoby mluvíval Bůh k otcům ústy proroků; v tomto posledním čase k nám promluvil ve svém Synu. Aleluja.

Evangelium Mt 25,31–46

SLOVA SVATÉHO EVANGELIA PODLE MATOUŠE.

 JEŽÍŠ řekl svým učedníkům: ³¹ „Až přijde Syn člověka ve své slávě a všichni andělé s ním, posadí se na trůnu své slávy; ³² a budou před něho shromážděny všechny národy. I oddělí jedny od druhých, jako pastýř odděluje ovce od kozlů, ³³ ovce postaví po pravici a kozly po levici.

³⁴ Tehdy řekne král těm po pravici: „Pojďte, požehnaní mého Otce, ujměte se království, které je vám připraveno od založení světa. ³⁵ Neboť jsem hladověl, a dali jste mi jíst, žíznil jsem, a dali jste mi pít, byl jsem na cestách, a ujali jste se mne, ³⁶ byl jsem nahý, a oblékli jste mě, byl jsem nemocen, a navštívili jste mě, byl jsem ve vězení, a přišli jste za mnou.“

³⁷ Tu mu ti spravedliví odpovědí: „Pane, kdy jsme tě viděli hladového, a nasýtli jsme tě, nebo žíznivého, a dali jsme ti pít? ³⁸ Kdy jsme tě viděli jako pocestného, a ujali jsme se tě, nebo nahého, a oblékli jsme tě? ³⁹ Kdy jsme tě viděli nemocného nebo ve vězení, a přišli jsme za tebou?“

⁴⁰ Král odpoví a řekne jim: „Amen, pravím vám, cokoliv jste učinili jednomu z těchto mých nepatrných bratrů, mně jste učinili.“

⁴¹ Potom řekne těm na levici: „Jděte ode mne, prokletí, do věčného ohně, připraveného ďáblu a jeho andělům! ⁴² Hladověl jsem, a nedali jste mi jíst, žíznil jsem, a nedali jste mi pít, ⁴³ byl jsem na cestách, a neujali jste se mne, byl jsem nahý, a neoblékli jste mě, byl jsem nemocen a ve vězení, a nenavštívili jste mě.“

⁴⁴ Tehdy odpovědí i oni: „Pane, kdy jsme tě viděli hladového, žíznivého, pocestného, nahého, nemocného nebo ve vězení, a neposloužili jsme ti?“

⁴⁵ On jim odpoví: „Amen, pravím vám, cokoliv jste neučinili jednomu z těchto nepatrných, ani mně jste neučinili.“ ⁴⁶ A půjdou do věčných muk, ale spravedliví do věčného života.“

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

2. neděle po Narození Páně ABC

mezi 1. lednem a Epifanií

Introit ~ Dum medium Mdr 18,14–15 + Ž 93,1

Když totiž všude zavládlo hluboké mlčení a noc ve svém běhu byla v půli cesty, tvé všemohoucí slovo, Pane, se náhle sneslo z královského trůnu na nebesích. ~ Hospodin kraluje! Oděl se důstojností. Oděl se Hospodin, opásal se mocí. Sláva Otci. ~ Když totiž...

1. čtení Jr 31,7–14

ČTENÍ Z KNIHY PROROKA JEREMJÁŠE.

TOto praví Hospodin:

„Radostně plesejte vstříc Jákobovi,
jásejte nad tím, který je hlavou pronárodů,
vzdávejte chválu, rozhlašujte:

„Hospodin spasil tvůj lid,
pozůstatek Izraele.“

⁸ Hle, přivedu je ze země severní,
shromáždím je z nejodlehlejších koutů země.

Bude mezi nimi slepý a kulhavý,
těhotná i ta, jež právě porodila.

Vrátí se sem veliké shromáždění.

⁹ Přijdou s pláčem
a s prosbami o smilování,
já je povedu.

Dovedu je k potokům, jež mají vodu,
cestou přímou, na níž neklopýtnou.

Budu Izraeli otcem,
Efrajim bude můj prvorozený.“

¹⁰ Slyšte, pronárody, Hospodinovo slovo,
na vzdálených ostrovech oznamte toto:

„Ten, který rozmetal Izraele, shromáždí jej,
bude jej střežit jako pastýř své stádo.“

¹¹ Hospodin zaplatí za Jákoba,
vykoupí ho z rukou silnějšího.

¹² Přijdou a budou plesat na výšině sijónské,
budou proudit k Hospodinově dobrotě
za obilím, moštěm a čerstvým olejem,
za mladým bravem a skotem.

Jejich duše bude jako zavlažovaná zahrada.

Už nikdy nebudou tesknit.

¹³ Tehdy se bude v tanci radovat panna
i jinoši a starci.

„Jejich truchlení změním ve veselí,
místo strasti jim dám útěchu a radost.

¹⁴ Duši kněží zavlažím tukem
a můj lid se bude sytit mými dobrými dary,
je výrok Hospodinův.“

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

nebo

1. čtení Sír 24,1–12

ČTENÍ Z KNIHY SÍRACHOVCOVY.

Moudrost bude chválit sama sebe
a uprostřed svého lidu dojde oslavy.

² Ve shromáždění Nejvyššího otevře svá ústa
a promluví před jeho zástupy:

³ „Vyšla jsem z úst Nejvyššího
a jako mlha jsem zahalila zemi.

⁴ Na výsostech jsem přebývala,
můj trůn je na sloupu oblakovém.

⁵ Obvod nebes jsem sama obešla
a prošla i nejhlubší propasti.

⁶ Ve vlnách moře i po celé zemi
a v každém lidu a národu jsem vládla,

⁷ mezi těmi všemi jsem hledala odpočinek
a toho, v jehož dědictví bych mohla přebývat.

⁸ Tehdy mi Stvořitel všehomíra dal příkaz,
ten, který i mne stvořil a našel místo pro můj stan,
mi řekl: „V Jákobovi přebývej
a v Izraeli měj své dědictví!“

⁹ Před počátkem věků mě stvořil
a nepominu navěky.

¹⁰ Ve svatém stanu jsem před ním vykonávala službu,
a tak jsem se na Sijónu pevně usadila.

¹¹ Našel mi tak příbytek ve městě, které si zamiloval,
v Jeruzalémě vykonávám svou moc.

¹² V lidu plném slávy jsem zapustila kořeny,
v podílu Hospodinově, v jeho dědictví.“

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

Ž 147,12–13.14–15.19–20 ZsOL (297)

Ř. PÁN JE SVĚTLO NÁRODŮ, PÁN JE SLÁVA SVÉHO LIDU.

Jeruzaléme, oslavuj Hospodina, *
chval svého Boha, Sióně,
že zpevnil závory tvých bran, *
požehnal tvým synům v tobě. **Ř.**

Zjednal tvému území pokoj *
a jadrnou pšenicí tě sytí.

Sesílá svůj rozkaz na zemi, *
rychle běží jeho slovo. *Ř.*

Oznámil své slovo Jakubovi, *
své zákony a přikázání Izraeli.

Tak nejednal se žádným národem: *
nesdělil jim svá přikázání. *Ř.* PÁN JE SVĚTLO NÁRODŮ, PÁN JE SLÁVA SVÉHO LIDU.

2. čtení Ef 1,3–14

ČTENÍ Z LISTU EFEZSKÝM.

BRATŘI a sestry, ³ pochválen buď Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista, který nás v Kristu obdařil vším duchovním požehnáním nebeských darů; ⁴ v něm nás již před stvořením světa vyvolil, abychom byli svatí a bez poskvrny před jeho tváří.

⁵ Ve své lásce nás předem určil, abychom rozhodnutím jeho dobroty byli skrze Ježíše Krista přijati za syny ⁶ a chválili slávu jeho milosti, kterou nám udělil ve svém Nejmilejším. ⁷ V něm jsme vykoupeni jeho krví a naše hříchy jsou nám odpuštěny pro přebohatou milost, ⁸ kterou nás zahrnul ve vši moudrosti a prozíravosti, ⁹ když nám dal poznat tajemství svého záměru, svého milostivého rozhodnutí, jímž si předsevzal, ¹⁰ že podle svého plánu, až se naplní čas, přivede všechno na nebi i na zemi k jednotě v Kristu.

¹¹ On je ten, v němž se nám od Boha, jenž všechno působí rozhodnutím své vůle, dostalo podílu na předem daném poslání, ¹² abychom my, kteří jsme na Krista upnuli svou naději, stali se chválou jeho slávy. ¹³ V něm byla i vám, když jste uslyšeli slovo pravdy, evangelium o svém spasení, a uvěřili mu, vtisknuta pečeť zaslíbeného Ducha svatého ¹⁴ jako závdavek našeho dědictví na vykoupení těch, které si Bůh vydobyl k chvále své slávy.

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

Verš před evangeliem ~ *Dominus regnavit decorem* Ž 93,1

Aleluja. Hospodin kraluje! Oděl se důstojností. Oděl se Hospodin, opásal se mocí.
Aleluja.

Evangelium J 1,[1–9]10–18

SLOVA SVATÉHO EVANGELIA PODLE JANA.

 [Na počátku bylo Slovo,
to Slovo bylo u Boha,
to Slovo bylo Bůh.

² To bylo na počátku u Boha.

³ Všechno povstalo skrze ně
a bez něho nepovstalo nic,

co jest. ⁴ V něm byl život
a život byl světlo lidí.

⁵ To světlo ve tmě svítí
a tma je nepohltila.

⁶ Od Boha byl poslán člověk,
jménem Jan.

⁷ Ten přišel proto,
aby vydal svědectví o tom světle,
aby všichni uvěřili skrze něho.

⁸ Jan sám nebyl tím světlem,
ale přišel, aby o tom světle vydal svědectví.

⁹ Bylo tu pravé světlo,
které osvětluje každého člověka;
to přicházelo do světa.]

¹⁰ Na světě byl,
svět skrze něj povstal,
ale svět ho nepoznal.

¹¹ Přišel do svého vlastního,
ale jeho vlastní ho nepřijali.

¹² Těm pak, kteří ho přijali
a věří v jeho jméno,
dal moc stát se Božími dětmi.

¹³ Ti se nenarodili, jen jako se rodí lidé,
jako děti pozemských otců,
nýbrž narodili se z Boha.

¹⁴ A Slovo se stalo tělem
a přebývalo mezi námi.
Spatřili jsme jeho slávu,
slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn,
plný milosti a pravdy.

¹⁵ Jan o něm vydával svědectví a volal: „To je ten, o němž jsem řekl: Přichází za mnou, ale je větší, protože tu byl dříve než já.“

¹⁶ Z jeho plnosti jsme byli obdarováni my všichni milostí za milostí.

¹⁷ Neboť Zákon byl dán skrze Mojžíše, milost a pravda se stala skrze Ježíše Krista. ¹⁸ Boha nikdy nikdo neviděl; jednorozený Syn, který je v náručí Otcově, nám o něm řekl.

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

Zjevení Páně – Epifanie ABC

6. ledna

Případně-li slavnost Zjevení Páně – Epifanie na všední den, je možné slavnost přeložit na neděli mezi 2. až 8. lednem.

Introit ~ *Ecce advenit* Mal 3,1; 1Pa 29,12 + Ž 72,1

Hle, přichází Vládce a Pán, má v rukou královskou moc, sílu a vládu. ~ Bože, předej své soudy králi a svou spravedlnost královskému synu. Sláva Otci. ~ Hle, přichází...

1. čtení Iz 60,1–6

ČTENÍ Z KNIHY PROROKA IZAJÁŠE.

POVSTAŇ, rozjasni se, Jeruzaléme, protože ti vzešlo světlo,
vzešla nad tebou Hospodinova sláva.

² Hle, temnota přikrývá zemi,
soumrak národy,
ale nad tebou vzejde Hospodin
a ukáže se nad tebou jeho sláva.

³ K tvému světlu přijdou pronárody
a králové k jasu, jenž nad tebou vzejde.

⁴ Rozhlédni se kolem a viz,
tito všichni se shromáždí a přijdou k tobě;
zdaleka přijdou tví synové
a dcery tvé budou v náručí chovány.

⁵ Až to spatříš, rozzáříš se,
tvé ustrašené srdce se radostně rozbuší,
neboť hučící moře tě zahrne svými dary,
přijde k tobě bohatství pronárodů.

⁶ Přikryje tě záplava velbloudů,
mladých velbloudů z Midjánu a Éfy;
přijdou všichni ze Šeby,
ponesou zlato a kadidlo
a budou radostně zvěstovat Hospodinovu chválu.

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

Ž 72,1–2.7–8.10–11.12–13 ZsOL (143)

Ř. BUDOU SE TI, HOSPODINE, KLANĚT VŠECHNY NÁRODY ZEMĚ.

Bože, svěř králi svou pravomoc, *
svou spravedlnost královskému synu.
Ať vládne tvému lidu spravedlivě, *
nestranně tvým ubohým. **Ř.**

V jeho dnech rozkvete spravedlnost a hojnost pokoje, *
dokud luna nezanikne.

Bude vládnout od moře k moři, *
od Řeky až do končin země. *Ř.*

Králové Taršíše a ostrovů přinesou dary, *
králové Arábie a Sáby zaplatí daně.
Všichni králové se mu budou klanět, *
všechny národy mu budou sloužit. *Ř.*

On vysvobodí chudáka, který se dovolává pomoci, *
ubožáka, jehož se nikdo neujímá.
Smiluje se nad nuzným a chudým, *
zachrání život ubožákům. *Ř.* BUDOU SE TI, HOSPODINE, KLANĚT VŠECHNY NÁRODY ZEMĚ.

2. čtení Ef 3,1–12

ČTENÍ Z LISTU EFEZSKÝM.

BRATŘI a sestry, ¹ proto jsem já, Pavel, vězněm Krista Ježíše pro vás pohany. ² Slyšeli jste přece o milosti, kterou mi Bůh podle svého plánu udělil kvůli vám: ³ dal mi ve zjevení poznat tajemství, které jsem vám právě několika slovy vypsál. ⁴ Z toho můžete vyčíst, že jsem porozuměl Kristovu tajemství, ⁵ které v dřívějších pokoleních nebylo lidem známo, ale nyní je Duchem zjeveno jeho svatým apoštolům a prorokům: ⁶ že pohané jsou spoludědicové, část společného těla, a mají v Kristu Ježíši podíl na zaslíbeních evangelia.

⁷ Jeho služebníkem jsem se stal, když mě Bůh obdaroval svou milostí a působí ve mně svou mocí: ⁸ mně, daleko nejmenšímu ze všech bratrů, byla dána ta milost, abych pohanům zvěstoval nevystižitelné Kristovo bohatství ⁹ a vynesl na světlo smysl tajemství od věků ukrytého v Bohu, jenž vše stvořil: ¹⁰ Bůh chce, aby nebeským vládám a mocnostem bylo nyní skrze církve dáno poznat jeho mnohotvarou moudrost, ¹¹ podle odvěkého určení, které naplnil v Kristu Ježíši, našem Pánu. ¹² V něm smíme i my ve víře přistupovat k Bohu svobodně a s důvěrou.

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

Verš před evangeliem ~ *Vidimus stellam Mt 2,2*

Aleluja. Viděli jsme na východě jeho hvězdu a přišli jsme se poklonit Pánu. Aleluja.

Evangelium Mt 2,1–12

SLOVA SVATÉHO EVANGELIA PODLE MATOUŠE.

 KDYŽ se narodil Ježíš v judském Betlémě za dnů krále Heroda, hle, mudrci od východu se objevili v Jeruzalémě a ptali se: ² „Kde je ten právě narozený král Židů? Viděli jsme na východě jeho hvězdu a přišli

jsme se mu poklonit.“³ Když to uslyšel Herodes, znepokojil se a s ním celý Jeruzalém;⁴ svolal proto všechny velekněze a zákoníky lidu a vyptával se jich, kde se má Mesiáš narodit.⁵ Oni mu odpověděli: „V judském Betlémě; neboť tak je psáno u proroka:

⁶ „A ty, Betléme, v zemi judské,
zdaleka nejsi nejmenší mezi knížaty judskými,
neboť z tebe vyjde vévoda,
který bude pastýřem mého lidu, Izraele.“

⁷ Tehdy Herodes tajně povolal mudrce a podrobně se jich vyptal na čas, kdy se hvězda ukázala. Potom je poslal do Betléma a řekl:⁸ „Jděte a pátrejte důkladně po tom dítěti; a jakmile je naleznete, oznamte mi, abych se mu i já šel poklonit.“⁹ Oni krále vyslechli a dali se na cestu.

A hle, hvězda, kterou viděli na východě, šla před nimi, až se zastavila nad místem, kde bylo to dítě.¹⁰ Když spatřili hvězdu, zaradovali se velikou radostí.¹¹ Vešli do domu a uviděli dítě s Marií, jeho matkou; padli na zem, klaněli se mu a obětovali mu přinesené dary – zlato, kadidlo a myrhu.¹² Potom, na pokyn ve snu, aby se nevraceli k Herodovi, jinudy odcestovali do své země.

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

Ohlášení Velikonoc a pohyblivých svátků – kalendy

Po evangeliu může být od ambonu kantorem nebo lektorem zpíváno či čteno oznámení pohyblivých liturgických svátků daného kalendářního roku.

MILOVANÍ bratři a sestry,
s radostí vám zvěstujeme
že tak jako nám Boží milosrdenství doprálo
radovat se ze slavnosti Narození Páně,
budeme se také radovat ze Vzkříšení tohoto našeho Spasitele.
Na den... připadne letos Popeleční středa a začátek posvátné doby postní.
Dne... budeme s radostí slavit Zmrtvýchvstání našeho Pána Ježíše Krista.
Dne... bude slavnost jeho Nanebevstoupení.
Dne... slavnost Seslání Ducha svatého.
Dne... slavnost Těla a Krve Páně.
A dne... první neděle adventní,
očekávání příchodu našeho Pána Ježíše Krista.
Jemu buď čest a sláva na věky věků. Amen.

Křtu Páně A

7.–13. ledna

1. neděle po Epifanii

Introit ~ *Dilexisti* Ž 45,8.2

Miluješ spravedlnost, nenávidíš zvlůli; proto tě, božský, pomazal Bůh tvůj olejem veselí nad tvoje druhy. ~ Slavnostní řeč mi ze srdce tryská, své dílo přednesu králi. Sláva Otci. ~ Miluješ spravedlnost...

1. čtení Iz 42,1–9

ČTENÍ Z KNIHY PROROKA IZAJÁŠE.

Toto praví Hospodin:

¹ „Zde je můj služebník, jehož podepírám,
můj vyvolený, v němž jsem našel zalíbení.

Vložil jsem na něho svého ducha,
aby vyhlásil soud pronárodům.

² Nekřičí a hlas nepozvedá,
nedává se slyšet na ulici.

³ Nalomenou třtinu nedolomí,
nezasáhne knot doutnajících.

Soud vyhlásí podle pravdy.

⁴ Neochabne,
nezlomí se,
dokud na zemi soud nevykoná.

I ostrovy čekají na jeho zákon.“

⁵ Toto praví Bůh Hospodin,
který stvořil nebesa a roztáhl je,
zemi překlenuje i s tím, co na ní vzchází,
jenž dává dech lidu na ní

a ducha těm, kdo po ní chodí:

⁶ „Já, Hospodin, jsem tě povolal ve spravedlnosti
a uchopil tě za ruku;

budu tě opatrovat, dám tě
za smlouvu lidu

a za světlo pronárodům,

⁷ abys otvíral slepé oči,
abys vyváděl vězně ze žaláře,
z věznic ty, kdo sedí v temnotě.

⁸ Já jsem Hospodin. To je mé jméno.

Svou slávu nikomu nedám,
svou chválu nepostoupím modlám.

⁹ Hle, už nastalo, co bylo na počátku,
teď oznamuji nové věci.

Dříve než vyraší, vám je ohlašuji.“

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

Ž 29,1–2.3ac–4.3b+9b–10 ZsOL (55)

Ř. HOSPODIN DÁ POŽEHNÁNÍ A POKOJ SVÉMU LIDU.

Vzdejte Hospodinu, Boží synové, *
vzdejte Hospodinu slávu a moc,
vzdejte Hospodinu slávu hodnou jeho jména, *
v posvátném rouchu se klaňte Hospodinu! **Ř.**

Hospodinův hlas nad vodami! *
Hospodin nad spoustami vod!
Hlas Hospodinův, jak je mocný, *
hlas Hospodinův, jak je velkolepý! **Ř.**

Vznešený Bůh zaburácel hromem, *
v jeho chrámu volají všichni: „Sláva!“
Hospodin trůnil nad potopou, *
Hospodin jako král bude trůnit věčně. **Ř.**

2. čtení Sk 10,34–43

ČTENÍ ZE SKUTKŮ APOŠTOLŮ.

PETR se ujal slova: „Nyní skutečně vidím, že Bůh nikomu nestraní,³⁵ ale v každém národě je mu milý ten, kdo v něho věří a činí, co je spravedlivé.³⁶ To je ta zvěst, kterou Bůh poslal synům izraelským, když vyhlásil pokoj v Ježíši Kristu. On je Pánem všech.³⁷ Dobře víte, co se dalo po celém Judsku: Začalo to v Galileji po křtu, který kázal Jan.³⁸ Bůh obdařil Ježíše z Nazareta Duchem svatým a mocí, Ježíš procházel zemí, všem pomáhal a uzdravoval všechny, kteří byli v moci ďáblů, neboť Bůh byl s ním.³⁹ A my jsme svědky všeho, co činil v zemi judské i v Jeruzalémě. Ale oni ho pověsili na kříž a zabili.

⁴⁰ Bůh jej však třetího dne vzkřísil a dal mu zjevit se – ⁴¹ nikoli všemu lidu, nýbrž jen svědkům, které k tomu napřed vyvolil, totiž nám; my jsme s ním jedli a pili po jeho zmrtvýchvstání.⁴² A uložil nám, abychom kázali lidu a dosvědčovali, že je to on, koho Bůh ustanovil za soudce živých i mrtvých.⁴³ Jemu všichni proroci vydávají svědectví, že pro jeho jméno budou odpuštěny hříchy každému, kdo v něho věří.“

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

Verš před evangeliem ~ *Inveni David Ž 89,21*

Aleluja. Nalezl jsem Davida, svého služebníka, pomazal jsem ho svým olejem svatým. Aleluja.

nebo

Verš před evangeliem ~ *Benedictus qui venit Ž 118,26a.27a*

Aleluja. Požehnaný, jenž přichází v Hospodinově jménu. Hospodin je Bůh, dává nám světlo. Aleluja.

Evangeliium Mt 3,13–17

SLOVA SVATÉHO EVANGELIA PODLE MATOUŠE.

 Tu přišel Ježíš z Galileje k Jordánu za Janem, aby se dal od něho pokřtít. ¹⁴ Ale on mu bránil a říkal: „Já bych měl být pokřtěn od tebe, a ty jdeš ke mně?“ ¹⁵ Ježíš mu odpověděl: „Připusť to nyní; neboť tak je třeba, abychom naplnili všechno, co Bůh žádá.“ Tu mu Jan již nebránil.

¹⁶ Když byl Ježíš pokřtěn, hned vystoupil z vody, a hle, otevřela se nebesa a spatřil Ducha Božího, jak sestupuje jako holubice a přichází na něho.

¹⁷ A z nebe promluvil hlas: „Toto je můj milovaný Syn, jehož jsem si vyvolil.“

SLYŠELI JSME SLOVO BOŽÍ.

DOBA PO EPIFANII (BĚHEM ROKU I)

2. neděle po Epifanii A

14.–20. ledna

Tuto neděli se může číst také evangelium z cyklu C o svatbě v Káně Galilejské.

Introit ~ *Omnis terra* Ž 66,4.1–2

Ať se ti, Hospodine, klaní celá země a zpívá žalmy tvému jménu. ~ Hlahol Bohu, celá země! Pějte žalmy k slávě jeho jména. Sláva Otci. ~ Ať se ti, Hospodine...

1. čtení Iz 49,1–7

ČTENÍ Z KNIHY PROROKA IZAJÁŠE.

SLYŠTE mě, ostrovy,
daleké národy, dávejte pozor!
Hospodin mě povolal z života mateřského;
od nitra mé matky připomínal moje jméno.

² Učinil má ústa ostrým mečem,
skryl mě ve stínu své ruky.

Udělal ze mne výborný šíp,
ukryl mě ve svém toulci.

³ Řekl mi: „Ty jsi můj služebník,
Izrael, v tobě se oslavím.“

⁴ Já jsem však řekl: „Nadarmo jsem se namáhal,
svou sílu jsem vydal pro nicotný přelud.“

A přece: U Hospodina je mé právo,
můj výdělek u mého Boha.

⁵ A nyní praví Hospodin,
který mě vytvořil jako svého služebníka už v životě matky,
abych k němu přivedl Jáкова nazpět,
byť i nebyl shromážděn Izrael.

Stal jsem se váženým v Hospodinových očích,
můj Bůh je záštita moje.

⁶ On dále řekl: „Nestačí, abys byl mým služebníkem,
který má pozvednout Jákovovy kmeny
a přivést zpátky ty z Izraele, kdo byli ušetřeni;
dal jsem tě za světlo pronárodům,
abys byl spása má do končin země.“